Rok I.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 3. Warszawa, dnia 15 grudnia 1932 r.

TREŚĆ:

Okólniki i pisma okólne:

Dział nieurzędowy:

1.
ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 25 września 1932 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. Ustawa z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 90, poz. 706) ulega zmianom następującym:

1) w art. 10 po ustępie pierwszym wstawia się nowy ustęp o brzmieniu następującem: „Komisja rozjemcza rozstrzyga spory indywidualne (art. 19) w składzie trzech lub pięciu osób, mianowicie przewodniczącego i 2 lub 4 przedstawicieli organizacyj i związków zawodowych, a w szczególności po jednym lub dwóch z grup pracodawców i pracowników rolnych";

2) w art. 11 na końcu dodaje się nowy ustęp o brzmieniu następującem: „Postanowienie ustępu pierwszego nie dotyczy ustalania kompletów komisji rozjemczej powołanej do rozstrzygania sporów indywidualnych (art. 19). Przepisy szczegółowe o sposobie, składzie i kolejności delegowania przedstawicieli do takiej komisji rozjemczej przez poszczególne związki i organizacje ustali rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej, przyczem ko-

lejność powoływania przedstawicieli poszczególnych związków i organizacyj ustalana będzie w miarę możności z uwzględnieniem liczby pracowników zatrudnionych u zrzeszonych pracodawców oraz liczby członków organizacyj zawodowych i pracowniczych";

3) w art. 12 dodaje się drugi ustęp w brzmieniu następującem: „W razie nieistnienia w powiecie organizacyj i związków pracodawców lub pracowników lub uchylenia się tych organizacyj od delegowania przedstawicieli do komisji rozjemczej, powołanej do rozstrzygania sporów indywidualnych (art. 19), zarządzane są wybory w trybie przewidzianym w ustępie pierwszym. Wybory te winne się odbyć w okresie trzech miesięcy od daty otrzymania przez władzę powiatową administracji ogólnej wezwania inspektora pracy. Do czasu ukonstytuowania się komisji w drodze wyborów okręgowy inspektor pracy powołuje do komisji przedstawicieli pracodawców i pracowników według własnego uznania z pośród przedstawicieli każdej z grup pracodawców i pracowników";

4) w art. 16 p. 1 na końcu średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: „a w komisjach powołanych do rozstrzygania zatargów indywidualnych (art. 19) co najmniej po jednym z każdej strony";

5) w art. 22 dodaje się po wyrazach: „właściwości rzeczowej" wyrazy: „oraz postanowienia ust. 2 art. 10, ust. 2 art. 11 i ust. 2 art. 12".

Art. 2. Upoważnia się Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w drodze obwieszczenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 394) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych późniejszemi przepisami prawnemi oraz rozporządzeniem niniejszem.

Art. 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w miesiąc po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor.*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski.*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz.*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*

(Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 713).

2.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 25 września 1932 r.

w sprawie pierwszeństwa zaległych ciężarów na rzecz spółek wodnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. **Ciężary na rzecz spółek wodnych,** przewidziane w art. 154 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 62, poz. 574), płatne w okresie czasu od dnia 1 kwietnia 1929 r. do dnia 31 marca 1932 r. włącznie, **mają** aż do ich całkowitego umorzenia, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 1946 r., **pierwszeństwo przed innemi prawami rzeczowemi bezpośrednio po państwowych podatkach i publicznych daninach.**

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województwa śląskiego.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor.*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski.*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz.*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*

(Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 715).

3.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 7 października 1932 r.

o organizacji komisyj dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych, podlegających ustawie z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej powołuje się komisje dyscyplinarne.

Komisje dyscyplinarne są następujące:

1) komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy naczelnej,

2) komisje dyscyplinarne czynne przy władzach naczelnych,

3) odwoławcze komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach naczelnych.

Gdy utworzenie komisji dyscyplinarnej przy władzy, podlegającej bezpośrednio władzy naczelnej, nie jest możliwe z powodu małego składu personelu, może właściwa władza naczelna orzekanie przekazać komisji dyscyplinarnej, istniejącej przy innej władzy równorzędnej, lub komisji dyscyplinarnej przy władzy naczelnej.

Komisje dyscyplinarne dla podlegających niniejszemu rozporządzeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów szkół akademickich, oraz innych szkół wyższych — utworzone będą przy szkołach, które oznaczy Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 2. Skład komisyj dyscyplinarnych, ich właściwość, tryb postępowania dyscyplinarnego, oraz przepisy o kosztach postępowania dyscyplinarnego ustala Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, przestrzegając zasady, że członkowie komisyj dyscyplinarnych są w wykonywaniu swoich funkcyj samodzielni i niezawiśli i że od orzeczenia komisji dyscyplinarnej, wydanego w pierwszej instancji, może zarówno obwiniony, jak rzecznik dyscyplinarny odwołać się do odwoławczej komisji dyscyplinarnej z powodu orzeczenia o winie i karze.

Art. 3. W celu strzeżenia dobra służby, naruszonego przez uchybienie obowiązkom służbowym, władza, przy której istnieje komisja, wyznacza z grona podległych sobie urzędników, rzecznika dyscyplinarnego z odpowiednią ilością zastępców. W dziale Ministerstwa Spraw Wojskowych mogą być wyznaczeni rzecznicy i ich zastępcy z grona oficerów, a w dziale Ministerstwa Sprawiedliwości — z grona sędziów i prokuratorów.

Prawa i obowiązki rzeczników dyscyplinarnych ustala Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 4. Urzędnikowi i niższemu funkcjonarjuszowi państwowemu, pociągniętemu do odpowiedzialności dyscyplinarnej, wolno przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem obrońcę z pośród urzędników, lub niższych funkcjonarjuszów państwowych, zamieszkałych na obszarze, na który rozciąga się zakres działania komisji dyscyplinarnej.

Prawa i obowiązki obrońcy, tudzież przepisy o przydawaniu obwinionemu obrońcy z urzędu ustala Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 5. Wszelkie zarządzenia, postanowienia i orzeczenia, wydane na zasadzie niniejszego rozporządzenia, oraz rozporządzeń wydanych na jego podstawie, podpadają pod p. f) art. 3 ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 68, poz. 400).

Art. 6. Pisma, dotyczące postępowania dyscyplinarnego wolne są od wszelkich opłat skarbowych.

Art. 7. Nad jednolitością postępowania władz i rzeczników dyscyplinarnych w zakresie postępowania

dyscyplinarnego we wszystkich działach zarządu państwowego czuwa Prezes Rady Ministrów.

Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z właściwą władzą naczelną może w poszczególnych sprawach dyscyplinarnych w miejsce właściwego rzecznika dyscyplinarnego delegować jednego ze swych rzeczników dyscyplinarnych.

Art. 8. Postanowienia rozporządzenia niniejszego nie mają zastosowania do pełniących służbę w Policji Państwowej urzędników kancelaryjnych i niższych funkcjonarjuszów do czynności pomocniczych.

Do urzędników Kontroli Państwowej stosują się przepisy rozporządzenia niniejszego, o ile ustawa o Kontroli Państwowej z dnia 3 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314) inaczej nie stanowi.

Rozporządzenie niniejsze stosuje się ponadto do pracowników przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" do czasu wydania dla tych pracowników odrębnych przepisów o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem.

Art. 9. Sprawy dyscyplinarne, w których przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego nastąpiło w myśl dotychczasowych przepisów doniesienie dyscyplinarne do właściwej komisji dyscyplinarnej, toczą się do końca według tych przepisów, przyczem w miejsce dotychczasowych komisyj dyscyplinarnych, czynnych przy władzach bezpośrednio podlegających władzy naczelnej, wyższych komisyj dyscyplinarnych i Najwyższej Komisji Dyscyplinarnej, wstępują komisje, utworzone na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Art. 10. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i innym ministrom, we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1932 r.

Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc — z zastrzeżeniem, wynikającem z art. 9 — ustawa z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165) wraz z późniejszemi zmianami, oraz inne sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem przepisy.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor.*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski.*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz.*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*
(Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 738).

4.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 21 października 1932 r.

o zmianie ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji oraz art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 75, poz. 609) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 zdanie końcowe otrzymuje brzmienie następujące:

„Statut Banku, który rozwija przepisy niniejszej ustawy i określa szczegółowo działalność Banku, wydaje i zmienia Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych";

2) w art. 2 zdanie pierwsze otrzymuje następujące brzmienie:

„Państwowy Bank Rolny jest osobą prawną i podlega Ministrowi Skarbu";

w tymże art. 2 dodaje się ustęp końcowy o następującem brzmieniu:

„Bank może otwierać i zwijać oddziały i przedstawicielstwa w kraju i zagranicą";

3) art. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„Zadaniem Państwowego Banku Rolnego jest: popieranie i prowadzenie parcelacji, osadnictwa i regulacyj rolnych, popieranie rozwoju rolnictwa i współdziałanie w organizacji kredytu rolniczego tudzież administrowanie funduszami, przeznaczonemi na powyższe cele, na zasadach ustalonych przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami.

Bankowi może być powierzona w drodze rozporządzenia Rady Ministrów likwidacja spraw instytucyj państwowych bądź przez Państwo gwarantowanych, które udzielały kredytu na cele agrarne.

Nie przesądza to jednak przeznaczenia majątku, uzyskanego z likwidacji tych instytucyj";

4) art. 4 otrzymuje brzmienie następujące:

„Kapitał zakładowy Państwowego Banku Rolnego, powstały z bezprocentowych niewycofalnych dotacyj Skarbu Państwa, wynosi 130 miljonów złotych. Kapitał zakładowy Banku może być powiększany na mocy uchwały Rady Ministrów";

5) art. 5 otrzymuje brzmienie następujące:

„Fundusze własne Państwowego Banku Rolnego stanowią:

a) kapitał zakładowy przewidziany w art. 4,
b) ogólny fundusz rezerwowy i specjalne rezerwy, tworzone na mocy Statutu Banku,
c) inne fundusze własne Państwowego Banku Rolnego, tworzone w związku z wykonaniem jego zadań";

6) art. 6 skreśla się;

7) w art. 9 ust. 2 pkt. c) skreśla się wyrazy: „wydanego w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych";

8) w art. 14 ust. 1 cyfrę: „2/3" zastępuje się przez cyfrę: „1/2";

w tymże artykule ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„Szacunek dokonywać się będzie na podstawie przepisów, wydanych na wniosek Banku przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych";

ustęp końcowy tegoż artykułu otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustala rodzaj meljoracyj, na

których przeprowadzenie mogą być udzielane pożyczki na zasadach przewidzianych w ust. 3, 4 i 5 oraz warunki nadzoru nad wykonaniem robót meljoracyjnych. Warunki, dotyczące sposobu wydawania i bezpieczeństwa pożyczek ustala Minister Skarbu";

9) po art. 14 dodaje się nowy art. 14a o następującem brzmieniu:

„W razie częściowego lub całkowitego zniszczenia budowli położonych na nieruchomościach obciążonych długoterminowemi pożyczkami Banku, skutkiem wypadku, wchodzącego w zakres odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń (pożar, wybuch i t. p.), odszkodowanie nie może być wypłacone bez zezwolenia Banku.

Bank ma prawo bez zgody ze strony ubezpieczonego dłużnika i bez względu na obowiązujące w tej mierze przepisy ustawowe podjąć z instytucji ubezpieczeniowej odszkodowanie i użyć je na pokrycie nieumorzonej części pożyczki oraz innych wynikających z niej należności, o ile nie uzna, że odszkodowanie ma być użyte na odbudowę.

Postanowienia niniejszego artykułu nie mogą w żadnym przypadku naruszać praw wierzycieli, których wierzytelności poprzedzają w hipotece pożyczkę Banku";

10) art. 15 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 15. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego z r. 1896 pożyczki, udzielane przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych, zabezpieczone będą hipoteką zwyczajną w rozumieniu § 1113 tego kodeksu. Dotyczyć to będzie również wydawanych w obligacjach pożyczek, hipotecznie zabezpieczonych.

Przynależnościami pożyczki, udzielonej przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych, lub obligacjach są: odsetki bieżące i zaległe odsetki za zwłokę, koszty sądowe oraz przewidziane w statucie koszty administracyjne Banku. Przynależnościom tym służy pierwszeństwo równe z kapitałem, o ile nie zalegają za czas dłuższy niż 3 lata wstecz od dnia przymusowej licytacji.

Zaległościom z tytułu pożyczek w listach zastawnych i w obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego oraz przynależnościom tych pożyczek, powstałym przed dniem 1 stycznia 1932 r. przysługuje aż do całkowitego ich umorzenia pierwszeństwo hipoteczne równe z kapitałem. Zarzut przedawnienia przeciw roszczeniom z tytułu tych zaległości i przynależności nie może być podnoszony.

Pożyczki wydawane w listach zastawnych mają być zabezpieczone hipotecznie w zasadzie na pierwszem miejscu. Pożyczki zabezpieczone wyjątkowo na dalszych miejscach nie mogą bezwzględnie łącznie z poprzedzającem je obciążeniem przekraczać ½ szacunku nieruchomości";

11) po art. 15 dodaje się nowe artykuły 15a i 15b o następującem brzmieniu:

„Art. 15a. Decyzje Banku o przeniesieniu do nowego okresu umorzenia zarówno pożyczek, udzielonych w listach zastawnych lub obligacjach meljoracyjnych, jak i należności Skarbu Państwa, administrowanych przez Bank, będą ujawniane w hipotece bez udziału wierzycieli hipotecznych, na jednostronny wniosek Państwowego Banku Rolnego, lub właściciela nieruchomości.

Pożyczka, przeniesiona do nowego okresu umorzenia, zachowuje takie samo pierwszeństwo hipoteczne, jakie służyło pierwotnej pożyczce.

Art. 15b. Nieruchomość obciążona pożyczką Państwowego Banku Rolnego, udzieloną w listach zastawnych lub obligacjach i zabezpieczoną na pierwszem miejscu hipotecznem, nie może być sprzedana z licytacji publicznej, pod rygorem nieważności tej licytacji, za sumę niepokrywającą wierzytelności Państwowego Banku Rolnego wraz z jej przynależnościami, mającemi równe z kapitałem pierwszeństwo.

O ile Państwowy Bank Rolny przed terminem licytacyjnym nie zażąda spłaty swej wierzytelności, pożyczka Banku pozostawiona będzie w całości na tem samem miejscu hipotecznem, wszystkie zaś zobowiązania poprzedniego właściciela względem Banku z tytułu tej pożyczki, nie wyłączając jego osobistej odpowiedzialności za dług, przechodzą na nowego właściciela nieruchomości z mocy samego prawa.

Należności Banku z tytułu tej pożyczki, zaległe do dnia licytacji, winny być pokryte w gotówce z licytacyjnej ceny kupna. Należności te mogą być wpłacone bezpośrednio do Banku.

Jeżeli pożyczka Banku wpisana jest na dalszem miejscu hipotecznem, ale objęta jest ceną nabycia z licytacji, przepisy ust. 2 i 3 będą miały zastosowanie.

W razie nabycia przez Państwowy Bank Rolny na licytacji nieruchomości, obciążonej pożyczką długoterminową Banku, umorzenie tej pożyczki częściowe lub całkowite oraz wykreślenie jej z wykazu hipotecznego, bądź

też pozostawienie w wykazie hipotecznym zabezpieczających pożyczkę wpisów, celem późniejszego przejęcia pożyczki przez nabywcę, któremu Bank nieruchomości odprzeda, zależy od uznania Banku.

Przy wszelkich, poza licytacyjną sprzedażą, przeniesieniach tytułu własności do nieruchomości obciążonej pożyczką Państwowego Banku Rolnego w listach zastawnych lub obligacjach, wszystkie zobowiązania poprzedniego właściciela względem Banku, związane z tą pożyczką, nie wyłączając jego osobistej odpowiedzialności za dług, przechodzą z mocy samego prawa na nowonabywcę.

O ile nabycie, nie wyłączając nabycia z licytacji publicznej, nastąpiło bez wyjednania zgody Państwowego Banku Rolnego na pozostawienie pożyczki na hipotece, uprawnienia Banku do przedterminowego ściągnięcia pożyczki, zastrzeżone w umowie pożyczkowej, pozostają w mocy.

Wszelkie umowy i decyzje sądowe sprzeczne z przepisami niniejszego artykułu są wobec Banku nieważne z mocy samego prawa i nie mogą być hipotecznie wykonane.

Władze sądowe i hipoteczne oraz notarjusze winni najpóźniej w ciągu miesiąca zawiadomić Państwowy Bank Rolny o wszelkiej zmianie tytułu własności do nieruchomości obciążonej pożyczką Państwowego Banku Rolnego.

Przepisy powyższe stosują się także do pożyczek i kredytów długoterminowych, nie wyłączając długów rentowych i z tytułu reszty ceny kupna, udzielonych przez instytucje kredytowe, których sprawy finansowe powierzone są likwidacji prowadzonej przez Państwowy Bank Rolny, zgodnie z ust. 2 art. 3."

12) w art. 17 dodaje się ust. 2 o następującem brzmieniu:

„Lokowane w Banku na książeczki oszczędności sumy do 2.500 zł nie podlegają zajęciu egzekucyjnemu";

13) ust. 2 art. 18 otrzymuje następujące brzmienie:

„Zasady, na jakich Bank nabywa nieruchomości na cele prowadzenia parcelacji i osadnictwa, ustala Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.";

14) art. 19 otrzymuje następujące brzmienie

„Art. 19 . Władzami Banku są: Prezes Banku, Rada Nadzorcza i Dyrekcja; organem pomocniczym władz nad-

zorczych Banku jest Komisja Rewizyjna. Zakres działania tych władz ustala statut Banku.

Zwierzchni nadzór nad Bankiem wykonywuje Minister Skarbu, który ma prawo mianować swego Komisarza i jego zastępców.";

W celu przestrzegania zgodności działalności Banku, związanej z wykonaniem naprawy ustroju rolnego z odnośnemi przepisami prawnemi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ma prawo mianować swego Komisarza i jego zastępców".

15) art. 20 otrzymuje następujące brzmienie:

„Prezesa Banku mianuje na przeciąg lat 5 Prezydent Rzeczypospolitej na podstawie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministrów: Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Prezes Banku nie może być równocześnie posłem lub senatorem, ani sprawować żadnego płatnego państwowego lub komunalnego urzędu, ani zajmować płatnego stanowiska prywatnego, ani należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa. Ograniczenie to nie dotyczy brania udziału w Radzie Banku Polskiego i Banku Gospodarstwa Krajowego oraz z ramienia Banku w radach i komisjach rewizyjnych tych przedsiębiorstw, w których udział Banku uznany zostanie za potrzebny.

Prezesem Banku nie może być osoba, do której majątku wdrożono postępowanie upadłościowe lub ugodowe, oraz osoba pozbawiona zdolności do działań prawnych lub pełni praw obywatelskich.

Prezes Banku otrzymuje stałe uposażenie z budżetu Banku. Wysokość uposażenia oraz inne warunki służbowe ustala Rada Ministrów.";

16) art. 21 skreśla się;

17) w art. 22 ust. 1 wyrazy: „i Reform Rolnych" zastępuje się wyrazami: „oraz Rolnictwa i Reform Rolnych";

w tymże artykule ust. 2 skreśla się;

18) po art. 22 dodaje się nowe artykuły 22 a i 22 b o następującem brzmieniu:

„Art. 22 a. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych może powołać na czas przez siebie określony Wiceprezesa Banku.

Wiceprezes zastępuje Prezesa Banku w razie jego nieobecności oraz pełni inne obowiązki, przekazane mu przez Prezesa.

Postanowienia ust. 2, 3 i 4 art. 20 dotyczą również Wiceprezesa.

W razie niepowołania Wiceprezesa lub w razie jego nieobecności zastępuje go wyznaczony przez Prezesa członek Rady Nadzorczej.

Art. 22 b. Rada Nadzorcza Banku składa się:

a) z Prezesa Banku jako przewodniczącego oraz Wiceprezesa Banku, jako zastępcy przewodniczącego, o ile Wiceprezes został powołany,

b) z 7 członków, powołanych na 3 lata przez Ministra Skarbu po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą być każdego czasu odwołani przez władzę, która ich powołuje.

Rada Nadzorcza może poszczególne sprawy poruczać do opracowania i uchwalania komitetom specjalnym, złożonym z członków Rady.

Członek Rady Nadzorczej nie może być równocześnie posłem ani senatorem. Członkiem Rady Nadzorczej nie może być osoba, do której majątku wdrożono postępowanie upadłościowe lub ugodowe, oraz osoba pozbawiona zdolności do działań prawnych lub pełni praw obywatelskich.";

19) art. 23 otrzymuje brzmienie następujące:

„Komisja Rewizyjna Banku składa się z pięciu członków, których na dwa lata powołuje Minister Skarbu, w tej liczbie dwóch w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.";

20) art. 24 otrzymuje brzmienie następujące:

„Dyrekcję Banku stanowią powołani przez Ministra Skarbu po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych Naczelny Dyrektor i Dyrektorowie Banku.";

21) art. 25 otrzymuje następujące brzmienie:

„Na pokrycie wydatków, związanych z administracją funduszów, powierzonych Państwowemu Bankowi Rolnemu, Bank może pobierać na swoje dobro od dłużników tych funduszów dodatek administracyjny w wysokości, ustalonej na wniosek Banku przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami. Na pokrycie tych wydatków może być również przeznaczona część wpływów tych funduszów w wysokości, ustalanej na wniosek Banku przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami.";

22) w art. 26 ust. 1 po wyrazach: „zaopatrzone w pieczęć Banku," dodaje się wyraz: „pełnomocnictwa", w końcu zaś tego ustępu dodaje się wyrazy: „bez potrzeby wyjednywania dla nich sądowych klauzul wykonalności, względnie tytułów wykonawczych.";

23) art. 29 otrzymuje brzmienie następujące:

„Egzekucja należności Państwowego Banku Rolnego zarówno na rzecz funduszów własnych Banku, jak i na rzecz funduszów powierzonych Bankowi do likwidacji lub administracji, niezależnie od tego czy należności te oparte są na tytułach powstałych przed objęciem przez Bank likwidacji lub administracji, czy też na tytułach powstałych po tym terminie, odbywać się będzie według uznania Banku bądź w trybie postępowania sądowego, bądź w trybie egzekucji administracyjnej.

Na obszarze województwa śląskiego egzekucja wyżej wymienionych należności może się odbywać zarówno w trybie postępowania sądowego lub administracyjnego, jak i w trybie ściągania bezspornych należności i opłat skarbowych, wedle obowiązujących w tem województwie przepisów prawnych.

Wysokość kar za zwłokę od należności egzekwowanych w trybie administracyjnym oraz od należności zaległych, wpłacanych przez dłużników dobrowolnie przed wszczęciem postępowania przymusowego, ustala:

a) dla należności z funduszów własnych Banku — Rada Nadzorcza na wniosek Dyrekcji Banku,

b) dla należności z funduszów, powierzonych Bankowi do administracji lub likwidacji, — władza, powołana do dysponowania temi funduszami.";

24) art. 30 otrzymuje brzmienie następujące:

„Stosunek służbowy Dyrekcji i pracowników Banku ustala Minister Skarbu na wniosek Prezesa Banku, z uwzględnieniem zasady, że stały personel Państwowego Banku Rolnego winien mieć zapewnioną emeryturę przy stworzeniu kasy emerytalnej, o ile możności wspólnej z innemi przedsiębiorstwami państwowemi.".

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszeni w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 75, poz. 609) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych późniejszemi

przepisami prawnemi i rozporządzeniem niniejszem oraz z zastosowaniem nowej numeracji artykułów i ich części.

Art. 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4. Postanowienia punktów 1, 9, 10, 11, 12, 21, 22, 23 art. 1 oraz art. 2 i 3 rozporządzenia niniejszego wchodzą w życie z dniem ogłoszenia, pozostałe zaś postanowienia w miesiąc po ogłoszeniu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor.*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski.*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz.*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*

(Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 768).

5.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 21 października 1932 r.

o przedłużeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w sprawie ochrony drobnych dzierżawców rolnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. Wyrazy: „do 1 października 1933 r.", użyte w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 września 1930 r. o przedłużeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w sprawie ochrony

drobnych dzierżawców rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 507) zastępuje się wyrazami: „do 1 października 1938 r.".

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor.*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski.*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz.*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*

(Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 775).

6.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 21 października 1932 r.

w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. Do ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 307) wprowadza się zmiany następujące:

1) Do art. 2 dodaje się część 4 o brzmieniu następującem:

„4. grunty, co do których zapadło z mocy niniejszej ustawy orzeczenie wykonalne właściwej władzy (art. 7), zalicza się na poczet planu parcelacyjnego przewidzianego w art. 12 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).";

2) w art. 5 lit. a) otrzymuje brzmienie następujące:

„a) które nie są obywatelami polskimi;";

3) w końcu art. 26 dodaje się wyrazy: „z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego".

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor.*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski.*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz.*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*

(Dz. U. R. P. Nr. 91 ,poz. 776).

7.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 21 października 1932 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o zagospodarowaniu lasów, niestanowiących własności Państwa.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezy-

denta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o zagospodarowaniu lasów, niestanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 504) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 641), z dnia 24 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 179) i z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) wprowadza się następujące zmiany:

1) Tytuł otrzymuje następujące brzmienie:

„Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o ochronie lasów niestanowiących własności Państwa";

2) w ustępie 2 art. 1 po liczbie „6" wstawia się liczbę „6a";

3) pkt. b. i c. art. 2 otrzymują następujące brzmienie:

„b) jeżeli wzamian gruntu, który ma być wyłączony z pod uprawy leśnej, zostanie zalesiony przynajmniej taki sam obszar innych użytków;

c) przy regulowaniu ustroju rolnego, a mianowicie: scalaniu gruntów, zamianie gruntów przy scaleniu, zamianie zastępującej scalenie, likwidacji służebności, zamianie gruntów przy likwidacji służebności, podziale wspólnot, parcelacji i osadnictwie;";

4) w art. 2 dodaje się ustępy 3 i 4 następującej treści:

„Dokonanie zmiany rodzaju użytkowania, zezwolonej na podstawie pkt. b niniejszego artykułu, może nastąpić dopiero po upływie 3 lat od chwili zalesienia innych użytków oraz po stwierdzeniu przez właściwą władzę, że nowopowstałe drzewostany wykazują w dostatecznej mierze zdolność do dalszego wzrostu.

W stosunku do lasów i gruntów leśnych, podlegających obowiązkowi parcelacji na mocy przepisów o wykonaniu reformy rolnej, zezwolenie przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu zastępuje decyzja władzy, zezwalająca na parcelację tych gruntów.";

5) po art. 6 dodaje się art. 6a następującej treści:

„Art. 6a. Jeżeli zalesienie gruntu leśnego zostanie

przez właściwą władzę uznane za niemożliwe bez zmiany warunków przyrodniczych tego gruntu, właściwa władza może na wniosek właściciela zwolnić ten grunt na określony przeciąg czasu od obwiązku zalesienia.";

6) ust. 1 art. 7 otrzymuje następujące brzmienie:

„W razie sztucznego zalesienia gruntów, niebędących gruntami leśnemi, a uznanych przez właściwą władzę za więcej nadające się w danych warunkach do uprawy leśnej, zalesione grunty wolne są od państwowych podatków gruntowych i opartych na nich danin samorządowych w ciągu 30 lat, licząc od roku następującego po donokaniu zalesienia.";

7) art. 8 otrzymuje następujące brzmienie:

„Wszystkie lasy winny być zagospodarowane według planu urządzenia gospodarstwa leśnego.

Postanowienie to nie dotyczy lasów nieuznanych za ochronne i nieobciążonych służebnościami o obszarze mniejszym niż 30 ha, w województwach zaś nowogródzkiem, poleskiem, wileńskiem i wołyńskiem oraz powiatach: białostockim, bielskim, grodzieńskim, sokólskim i wołkowyskim w województwie białostockiem mniejszym niż 50 ha, — bez względu na to, czy są to lasy o powierzchni ciągłej, czy też składają się one z odosobnionych kompleksów, należących do tego samego właściciela, z których każdy przekracza wielkość określoną w ust. 2 art. 1. Lasy te mogą być użytkowane bez planu urządzenia gospodarstwa leśnego, zamierzony jednak wyrąb zrębem czystym na obszarze przekraczającym 1 ha rocznie winien być przez właściciela zgłoszony właściwej władzy; jeżeli władza ta przed upływem dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia nie zabroni zamierzonego wyrębu ze względów gospodarczych lub z uwagi na szczególny interes publiczny, właściciel jest uprawniony do dokonania zgłoszonego wyrębu.

Do obszaru lasów, określonego w ust. 2 nie wlicza się gruntów leśnych, zwolnionych czasowo od obowiązku zalesienia stosownie do postanowień art. 6a.";

8) po art. 8 dodaje się art. 8a następującej treści:

„Art. 8a. Plan urządzenia gospodarstwa leśnego winien być oparty na pomiarze, podziale i opisie lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym; winien zawierać przedstawienie zasad zagospodarowania lasu co do rodzaju drzewa, sposobu gospodarstwa, wieku rębności i sposobu zalesienia; przedstawiać zamierzone czynności gospodarcze co do miejsca i czasu oraz uzasadniać te

czynności z punktu widzenia przyjętych w planie zasad racjonalnego zagospodarowania lasu.

Grunty leśne, zwolnione przez właściwą władzę na określony przeciąg czasu od obowiązku zalesienia (art. 6a), o ile nie są uznane za lasy ochronne lub nie są obciążone służebnościami, mogą w tym czasie nie być objęte planem urządzenia gospodarstwa leśnego i w tym przypadku do planu winien być dołączony wykaz tych gruntów ze zwięzłym opisem.";

9) art. 9 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 9. Plan urządzenia gospodarstwa leśnego może być zastąpiony programem gospodarczym w lasach o powierzchni nie przekraczającej tej wielkości, jaką dla poszczególnych obszarów Państwa określi rozprządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Program gospodarczy winien zawierać szkic sytuacyjny, oparty na przybliżonym pomiarze i podziale lasu, zwięzły opis lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym oraz wskazanie czasu, miejsca i rozmiaru użytkowania, jak również terminu i sposobu zalesienia wraz z ogólnem uzasadnieniem zamierzonych czynności gospodarczych.";

10) w art. 10 po liczbie „8" stawia się przecinek i dodaje „8a";

11) ustępy 1 i 2 art. 11 otrzymują następujące brzmienie:

„Jeżeli właściwa władza przed upływem 2 miesięcy od dnia przedstawienia planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego nie powiadomi właściciela lasu o zatwierdzeniu tego planu lub programu (art. 10) lub o ich odrzuceniu, jako nieodpowiadających w swej treści wymaganiom niniejszego rozporządzenia (art. 8a i 9), ani też nie zażąda wprowadzenia zmian lub uzupełnień (art. 10), — właściciel jest uprawniony do dokonania wszystkich czynności gospodarczych, przewidzianych w przedstawionym planie lub programie na najbliższy rok z wyjątkiem wyrębów, przekraczających przeciętną rocznego użytkowania, wynikającą z przedstawionego planu lub programu.

Jeżeli w ciągu jednego roku od dnia przedstawienia planu lub programu do zatwierdzenia właściwa władza nie powiadomi właściciela lasu o decyzji co do zatwierdzenia lub odrzucenia lub wprowadzenia zmian i uzupełnień — plan lub program uważa się za zatwierdzony.";

12) w art. 12 dodaje się ust. 2 następującej treści

„Dokonanie przewidzianego w zatwierdzonym planie urządzenia gospodarstwa leśnego lub w programie gospodarczym wyrębu drzewostanów zrębami czystemi w innej kolejności cięć, niż to zostało przewidziane w planie lub programie, może nastąpić bez wyjednania zatwierdzenia przez właściwą władzę odpowiedniej zmiany planu lub programu z warunkiem jednak, że wyrąb taki zostanie dokonany wzamian wyrębu, przewidzianego na dany rok w zatwierdzonym planie lub programie.";

13) po art. 12 dodaje się art. 12a następującej treści:

„Art. 12a. Postanowienia art. 10, 11 i ust. 1 art. 12 nie mają zastosowania do lasów, w których gospodarstwo leśne prowadzone jest według planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych, sporządzonych zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia przez upoważnione do tego przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych izby rolnicze i pozostaje pod kontrolą tych izb.

Przepis powyższy nie dotyczy lasów ochronnych oraz lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysoko-mazowieckiego w województwie białostockiem.

Uprawnienia do zmiany kolejności cięć, przewidziane w ust. 2 art. 12 służą również właścicielom lasów, określonych w ust. 1 niniejszego artykułu.";

14) po art. 12a dodaje się art. 12b następującej treści:

„Art. 12b. W przypadkach, gdy szczególnie ważna potrzeba gospodarcza właściciela lub interes publiczny wymagają dokonania wyrębu w lasach, które winny być zagospodarowane według planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego, lecz planu takiego lub programu nie posiadają, właściwa władza może zezwolić na wyrąb w rozmiarach, odpowiadających tej potrzebie lub interesowi, nieprzekraczających jednak dopuszczalnej dla danego lasu wysokości rocznego użytkowania.

Przepis powyższy nie ma zastosowania do lasów obciążonych służebnościami, położonych na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego i powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, suwalskiego, szczuczyńskiego

i wysoko-mazowieckiego w województwie białostockiem.";

15) art. 13 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 13. W przypadkach zniszczenia lub uszkodzenia lasu przez klęskę żywiołową lub przez inne okoliczności w takim stopniu, że wskutek tego nastąpiła istotna zmiana warunków gospodarczych, na których podstawie został zatwierdzony plan urządzenia gospodarstwa leśnego lub program gospodarczy, właściwa władza może wstrzymać dalsze użytkowanie lasu do czasu zatwierdzenia odpowiednich zmian planu lub pogramu.

W przypadku wyrębu drzewostanów, niezgodnego z planem urządzenia gospodarstwa leśnego lub programem gospodarczym, właściwa władza może, niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej, wstrzymać dalsze użytkowanie lasu do czasu zatwierdzenia odpowiednich zmian planu lub programu";

16) art. 14 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 14. Przepisy art. 8 — 11 nie dotyczą korzystania z użytków przygodnych, mianowicie wywrotów, złomów i posuszu, jak również niezbędnego w związku ze sporządzaniem planu urządzenia gospodarstwa leśnego lub programu gospodarczego wycinania drzew oraz przeprowadzania w drzewostanach nieprzekraczających 20 lat wyrębów, uzasadnionych wymaganiami hodowli lasu (czyszczeń), a także użytkowania lasu w granicach, niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb gospodarstwa domowego właściciela i jego pracowników (drewno opałowe) oraz naprawy narzędzi i sprzętów gospodarczych (drewno porządkowe).";

17) art. 18 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 18. W razie gromadnego pojawienia się szkodliwych owadów leśnych właściciele lasów, jak również właściciele masy drzewnej, składów drzewnych i tartaków, znajdujących się w lesie lub w odległości 3 km od granicy lasu, obowiązani są zawiadomić o tem bezzwłocznie właściwą władzę.

Właściwa władza może zarządzić stosowanie przez właścicieli lasów, jak również przez wymienionych w poprzednim ustępie właścicieli masy drzewnej, składów drzewnych i tartaków, wskazanych przez nią środków ochronnych, mających na celu zapobieżenie szerzeniu się szkodliwych owadów leśnych i ich tępienie.

W razie pojawienia się w lasach pasorzytów roślinnych właściwa władza może również zarządzić stosowa-

nie przez właścicieli lasów wskazanych przez nią środków ochronnych, mających na celu zapobieżenie szerzeniu się pasorzytów roślinnych i ich tępienie";

18) po art. 18 dodaje się nagłówek:

„O podziale lasów" oraz art. 18a następującej treści:

„Art. 18a. Dzielenie lasów lub gruntów leśnych drogą zbycia (sprzedaży, darowizny, zamiany), wyjścia z niepodzielności, oddania w użytkowanie, wypuszczenia w dzierżawę lub w inny sposób na części, obejmujące mniej niż 30 ha, w województwach zaś nowogródzkiem, poleskiem, wileńskiem i wołyńskiem oraz powiatach: białostockim, bielskim, grodzieńskim, sokólskim i wołkowyskim w województwie białostockiem — mniej niż 50 ha gruntu leśnego, może nastąpić jedynie na podstawie zezwolenia właściwej władzy.

Właściwa władza może udzielić takiego zezwolenia jedynie w przypadkach, w których zamierzony podział lasu lub gruntu leśnego jest uzasadniony względami gospodarczemi lub szczególnym interesem publicznym.

Wszelkie akty prawne, dotyczące dzielenia lasów lub gruntów leśnych na części o obszarze mniejszym niż w ust. 1, zdziałane wybrew postanowieniu tegoż ustępu, są z mocy samego prawa nieważne.

Postanowienia powyższe nie mają zastosowania do lasów i gruntów leśnych, określonych w ust. 2 art. 1 i w ust. 2 art. 8, a także przy działach rodzinnych i spadkowych oraz przy przymusowej sprzedaży sądowej.

Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają obowiązujących postanowień o wykonaniu reformy rolnej, o scalaniu gruntów, o znoszeniu służebności i o podziale wspólnot, jak również obowiązujących przepisów o obrocie nieruchomościami ziemskiemi";

19) w art. 20 skreśla się ust. 2;

20) w art. 23 po wyrazach „państwowych podatków gruntowych" dodaje się wyrazy „i opartych na nich danin samorządowych";

21) w art. 24 ust. 4 dodaje się w końcu wyrazy „oraz izby rolnicze";

22) ust. 2 art. 25 otrzymuje następujące brzmienie:

„Nadto do zakresu działania starosty należą:

a) sprawy zmiany rodzaju użytkowania grutów leśnych w lasach o obszarze mniejszym niż 50 ha (art. 2 i 3);

b) sprawy zalesiania gruntów leśnych (ust. 3 art. 2 i art. 4 — 6a);

c) uznawanie sztucznie zalesionych gruntów za odpowiadające warunkom, przewidzanym dla zwolnienia tych gruntów od podatków (art. 7);

d) przyjmowanie zgłoszeń o wyrębie drzewostanów w lasach, określonych w ust. 2 art. 8, oraz wydawanie zakazów dokonywania zgłoszonych wyrębów;

e) zatwierdzanie planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych (art. 10) dla obciążonych służebnościami lasów, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, oraz tych lasów nieobciążonych służebnościami, których wielkość określa Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w wykonaniu art. 9;

f) udzielanie na zasadzie art. 12b zezwoleń na wyrąb w lasach, określonych w pkt. e niniejszego artykułu;

g) wydawanie zarządzeń o wstrzymaniu użytkowania lasów w przypadkach, wymienionych w art. 13;

h) zezwalanie na pasanie inwentarza w przypadkach, przewidzianych w art. 17;

i) wydawanie zarządzeń o stosowaniu środków ochronnych przeciwko szkodliwym owadom leśnym oraz pasorzytom roślinnym (art. 18);

k) na obszarze działania ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. t. IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.):

1) w stosunku do obciążonych służebnościami lasów bez względu na ich powierzchnię — sprawy, dotyczące wprowadzenia w wykonanie zatwierdzonych planów urządzenia gospodarstwa leśnego (art. 174—177) oraz wydawanie decyzyj o wstrzymaniu cięć (art. 179),

2) w stosunku do obciażonych służebnościami lasów, których obszar nie przekracza 50 ha, sprawdzanie planów urządzenia gospodarstwa leśnego (art. 162, 163), przedstawianie ich sądowi (art. 172) oraz zezwalanie na nieprzewidziane w planie usunięcie z lasu drzew uszkodzonych oraz na zmianę porządku użytkowania (art. 180);

l) na obszarze działania ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250) wydawanie orzeczeń, zarządzeń lub zezwoleń, opartych na przepisach ust. 3 § 9, §§ 10 — 18, 24, 25, ust. 1 § 26, ust. 2 § 52 i § 68 oraz wykonywanie czynności, wynikających z postanowień ust. 3 § 52 i §§ 74 — 76 tej ustawy.";

23) art. 26 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 26. Do zakresu działania wojewody należą:

a) sprawy zmiany rodzaju użytkowania gruntów leśnych w lasach o obszarze większym niż 50 ha (art. 2 i 3);

b) zatwierdzania planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych (art. 10) w lasach obciążonych służebnościami, których obszar przekracza 50 ha oraz w tych lasach nieobciążonych służebnościami, których obszar przekracza wielkość, określoną przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w wykonaniu postanowień art. 9;

c) udzielanie na zasadzie art. 12b zezwoleń na wyrąb w lasach, określonych w pkt. b niniejszego artykułu;

d) udzielanie zezwoleń na dzielenie lasów i gruntów leśnych (art. 18a);

e) uznawanie lasów za ochronne, odejmowanie im tego charakteru oraz wydawanie zarządzeń co do stosowania szczególnych przepisów o zagospodarowaniu lasów ochronnych (art. 19 — 21);

f) na obszarze działania ustawy o organizacji ziemskiej włościan (Zb. pr. ces. ros. tom IX osob. dod. ks. IX wyd. 1913 r.) wydawanie w stosunku do obciążonych służebnościami lasów, których powierzchnia przekracza 50 ha, decyzyj w sprawach wymienionych w art. 25 pkt. k ust. 2;

g) na obszarze działania ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250) wydawanie orzeczeń, zarządzeń lub zezwoleń, opartych na przepisach ust. 1 § 9 i ust. 2 § 26 tej ustawy.";

24) po art. 38 dodaje się art. 38a następującej treści:

„Art. 38a. Winni bezprawnego dzielenia lasów lub gruntów leśnych będą karani grzywną w wysokości od 1 do 3 zł za każdy ar podzielonego lasu lub gruntu leśnego albo aresztem do 4 tygodni.";

25) w art. 41 w wierszu 3 po liczbie „38" dodaje się liczbę „38a";

26) w art. 42 zamiast wyrazów „od dwukrotnej do czterokrotnej" wstawia się wyrazy „do dwukrotnej";

27) w art. 43 zamiast wyrazów „od czterokrotnej do ośmiokrotnej" wstawia się wyrazy „do czterokrotnej";

28) art. 45 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 45. Winni pasienia inwentarza lub zbierania ściółki w przypadkach, w których pasienie inwentarza lub zbieranie ściółki jest przez przepisy obowiązujące zabronione, będą karani za pasienie inwentarza grzywną w wy-

sokości 3 zł za każdą sztukę, za zbieranie ściółki grzywną do 20 zł.";

29) art. 46 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 46. Winni pasienia inwentarza, zbierania ściółki lub innego użytkowania ubocznego wbrew zakazowi właściwej władzy w lasach, uznanych za ochronne z powodów, wymienionych w pkt. a, b, c i e art. 19, będą karani — za pasienie inwentarza grzywną w wysokości 6 zł za każdą sztukę, za zbieranie ściółki lub inne uboczne użytkowanie grzywną do 100 złotych.";

30) w art. 47 skreśla się w wierszu 2 wyrazy „w lesie";

31) art. 48 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 48. Winni niewykonania orzeczeń lub zarządzeń właściwej władzy co do stosowania środków ochronnych przeciwko szkodliwym owadom leśnym lub pasorzytom roślinnym będą karani grzywną do 500 zł.";

32) po art. 48a dodaje się art. 48b następującej treści:

„Art. 48b. W przypadkach, określonych w art. 42 i 43, niezależnie od kary grzywny lub aresztu, orzec należy konfiskatę bezprawnie ściętych lub wykarczowanych drzew, pni i korzeni. Przedmioty te ulegają zajęciu i konfiskacie nawet wtedy, jeżeli przeszły one na własność osoby trzeciej, lecz w chwili nabycia przez nią znajdowały się w lesie.

W celu zabezpieczenia konfiskaty należy dokonać zajęcia wymienionych przedmiotów, które w najkrótszym czasie winny być sprzedane przez władzę w drodze publicznego przetargu.

W przypadkach, gdy właściciel lub za niego osoba trzecia złoży sumę, odpowiadającą wartości szacunkowej zajętych przedmiotów, zajęciu ulega złożona suma, przedmioty zaś zajęte winny być zwrócone właścicielowi.";

33) art. 49 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 49. Orzecznictwo w sprawach o czyny karalne, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu, należy do powiatowej władzy administracji ogólnej.

W orzeczeniu skazującem władza administracyjna, na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, oznaczy karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, nie wyższą jednak niż:

4 tygodnie za czyny karalne, przewidziane w art. 38 ust. 1, 40, 42 i 48;

3 tygodnie za czyny karalne, przewidziane w art. 46 i 47;

4 dni za czyny karalne, przewidziane w art. 45.";

34) ust. 1 art. 53 otrzymuje następujące brzmienie:

„Lasy, których obszar przekracza wielkość, określoną przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w wykonaniu art. 9 niniejszego rozporządzenia, mogą być do dnia 1 lipca 1935 r. zagospodarowane na podstawie programów gospodarczych (art. 9), zatwierdzonych przez właściwą władzę (art. 26 pkt. b).";

35) przytoczony w punkcie a) art. 57 artykuł 143 ustawy o organizacji ziemskiej włościan otrzymuje następujące brzmienie:

„143. W lasach, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, plan urządzenia gospodarstwa leśnego zastąpiony być może zatwierdzonym przez starostę programem gospodarczym, który winien zawierać szkic sytuacyjny, oparty na przybliżonym pomiarze i podziale lasu, zwięzły opis lasu pod względem przyrodniczym i gospodarczym oraz wskazanie czasu, miejsca i rozmiaru użytkowania, jak również terminu i sposobu zalesienia wraz z ogólnem uzasadnieniem zamierzonych czynności gospodarczych.

Użytkowanie tych lasów może odbywać się jedynie w rozmiarach niepowodujących uszczerbku prawom osób, uprawnionych do korzystania ze służebności.";

36) pkt. a i b art. 58 otrzymuje następujące brzmienie:

„a) przez władze polityczne, wymienione w ust. 3 § 9, w § 18, w ust. 3 § 52, w §§ 68, 70, 74, 75 i 76, przez najniższą władzę polityczną, wymienioną w § 24, przez władzę obwodową, wymienioną w § 25 i w ust. 1 § 26, oraz przez władzę krajową, wymienioną w ust. 2 § 52, należy rozumieć starostę;

b) przez władzę krajową, wymienioną w ust. 2 § 26, należy rozumieć wojewodę.";

37) w art. 60 wstawia się w pkt. 3a po liczbie „20," liczbę „21,";

38) w ust. 3 art. 1, w ust. 1 art. 10, w ust. 3 art. 11, w ust. 2 art. 53, w ust. 1 art. 57 oraz w pkt. 2 art. 60 skreśla się wyraz „kolneńskiego".

Art. 2. Upoważnia się Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Pre-

zydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o zagospodarowaniu lasów, nie stanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 504) z uwzględnieniem zmian, wprowadzanych rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 641), z dnia 24 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 179), z dnia 11 lipca 1930 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) i niniejszem rozporządzeniem oraz wynikających z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. o ustanowieniu urzędu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 480), a także z zastosowaniem nowej numeracji poszczególnych artykułów i ich części.

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz innym ministrom, stosownie do ich zakresu działania.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner*

(Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 778).

8.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 21 października 1932 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisyj ziemskich.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. Art. 32 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706) otrzymuje brzmenie następujące:

„Art. 32. Członkowie komisyj ziemskich, wymienieni w art. 5 lit. e) oraz w art. 14 lit. f), otrzymują na żądanie za udział w posiedzeniach ze Skarbu Państwa diety dzienne, a jeżeli zamieszkują poza miejscowością będącą siedzibą komisji ziemskiej, również zwrot kosztów przejazdu.

Wysokość diet i kosztów przejazdu oblicza się według norm ustalonych w przepisach o należnościach za podróże służbowe funkcjonarjuszów państwowych, z tem, że do członków wymienionych w art. 5 lit. e) stosują się normy, obowiązujące dla funkcjonarjuszów państwowych VII grupy uposażenia, a do członków wymienionych w art. 14 lit. f) — normy, obowiązujące dla funkcjonarjuszów państwowych VIII grupy uposażenia."

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 7 dni po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Sew. Ludkiewicz
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner*
(Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 779).

9.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 października 1932 r.

w sprawie uzupełnienia ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 1932r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 221) wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 art. 3 uzupełnia się przez dodanie następujących przepisów:

„c) nie będzie wymagane przestrzeganie kolejności nabywców, przewidzianej w art. 51 i 53 ustawy o wykonaniu reformy rolnej;

d) decyzje, zatwierdzające projekt parcelacji oraz wykazy nabywców (cz. 3 art. 65 ustawy o wykonaniu reformy rolnej) będą ostateczne;

e) nie będą stosowane ograniczenia co do wysokości ceny sprzedażnej przy parcelacji (art. 71 ustawy o wykonaniu reformy rolnej);

f) nie będą wymagane zezwolenia urzędów ziemskich na parcelację (cz. 1 art. 65 ustawy o wykonaniu reformy rolnej), a zaświadczenia, wydawane na podstawie art. 1 i 2 ustawy niniejszej, zastąpią zezwolenia urzędów ziemskich, w szczególności stanowić będą podstawę do

ujawnienia w księgach hipotecznych (gruntowych) ostrzeżeń o wszczęciu parcelacji w myśl ustawy z dnia 13 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 95); w celu ujawnienia tych ostrzeżeń wojewoda, wydając zaświadczenie stronie, drugi egzemplarz tego zaświadczenia prześle równocześnie właściwemu okręgowemu urzędowi ziemskiemu.";

2) po art. 5 dodaje się nowe artykuły 5 a i 5 b w następującem brzmieniu:

„Art. 5a. Przy parcelacji prowadzonej z zastosowaniem ustawy niniejszej opłaty w postępowaniu hipotecznem oraz stawki wynagrodzenia, ustalone w taksach dla pisarzy hipotecznych i notarjuszów, ulegają obniżeniu o 50%.

Art. 5b. Przy parcelacji, prowadzonej z zastosowaniem ustawy niniejszej opłata stemplowa od pism stanowiących tytuł przejścia własności (art. 52 i 58 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 41, poz. 413), wynosić będzie 1% dla gospodarstw powstałych w wyniku tej parcelacji, których obszar nie przekroczy 60 wzgl. 75 ha (cz. 2 art. 60 ustawy o wykonaniu reformy rolnej), dla pozostałych zaś gospodarstw opłata ta wynosić będzie 2%.

Opłaty stemplowe według stawek ulgowych wyżej wymienionych będą stosowane jedynie w przypadkach sporządzenia najpóźniej do końca 1933 r. pisma stanowiącego tytuł przejścia własności.

3) art. 8 otrzymuje następujące brzmienie:

„Upoważnia się Radę Ministrów do ustalania w drodze rozporządzeń na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych jakie przepisy niniejszej ustawy, na jakich obszarach Państwa i w jakich terminach tracą moc obowiązującą".

Art. 2. Upoważnia się Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 221) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych późniejszemi przepisami prawnemi i rozporządzeniem niniejszem, oraz z zastosowaniem nowej numeracji artykułów.

Art. 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości w zakresie ich właściwości.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner*
(Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 816).

10.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 października 1932 r.

o zmianach w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 385) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 1 po wyrazach: „W celu zorganizowania zawodu rolniczego" dodaje się wyrazy: „oraz współdziałania z administracją publiczną w dziedzinie rolnictwa";

2) w art. 2 ust. 2 po wyrazie: „mniejszy" dodaje się wyrazy: „albo większy";

3) art. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„O utworzeniu izby rolniczej, o jej siedzibie i o gra-

nicach jej okręgu postanawia Rada Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.";

4) w art. 4 ust. 1 dodaje się drugie zdanie o następującem brzmieniu: „Statut określa także nazwę izby rolniczej.";

5) ust. 1 art. 6 otrzymuje następujące brzmienie:

„Do przeprowadzenia prac, związanych z uruchomieniem nowopowstającej izby rolniczej, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych wyznacza komisarza, który pełni również obowiązki prezesa izby do chwili zatwierdzenia wyboru prezesa, dokonanego przez zarząd izby (art. 44 ust. 1.";

6) ust. 1 art. 7 otrzymuje następujące brzmienie:

„O zniesieniu izby rolniczej, której istnienie ze względów gospodarczych przestało być uzasadnione, postanawia Rada Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.";

7) w art. 8 pkt. c po wyrazie: „rolnictwa" kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy następujące:

„w szczególności zaś przy wykonaniu przez te władze nadzoru nad działalnością powiatowych samorządów terytorjalnych i zapewnianiu jednolitości prowadzonej przez te samorządy akcji w dziedzinie rolnictwa.";

8) art. 13 otrzymuje następujące brzmienie:

„Izby rolnicze przy wypełnianiu swych zadań w zakresie samodzielnego popierania rolnictwa, opierają się na dobrowolnych organizacjach rolniczych, przedewszystkiem zaś na powiatowych organizacjach ogólno-rolniczych. W związku z tem izby rolnicze współdziałają w zawodowem organizowaniu się społeczeństwa rolniczego, popierają społeczne organizacje rolnicze, a więc wszelkiego rodzaju związki, zrzeszenia i spółdzielnie, mające na celu rozwój rolnictwa, mogą organizacjom tym powierzać prowadzenie poszczególnych prac z własnego zakresu działania i udzielać im zasiłków pieniężnych z zastrzeżeniem kontroli ich zużytkowania.

Izby rolnicze sa uprawnione do przejmowania od społecznych organizacyj rolniczych—na ich wniosek oraz za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych — całego majątku tych organizacyj lub poszczególnych praw, zobowiązań, zakładów i urządzeń, w celu właściwego ich zużytkowania.":

9) w art. 14 skreśla się wyrazy: „szkoły rolnicze";

10) w art. 15 wyrazy: „Władze administracji ogólnej" zastępuje się wyrazami: „Władze państwowe";

11) art. 17 otrzymuje następujące brzmienie:

„Radę izby tworzą radcowie z wyboru i radcowie mianowani przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Ogólną ilość radców z wyboru określa statut izby rolniczej w granicach od 20 do 70 osób. Połowę ilości radców z wyboru wybierają zgromadzenia wyborcze wymienione w art. 25, połowę zaś organizacje rolnicze, powoływane do tego przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych. Ilość radców z nominacji nie może przekraczać połowy ogólnej ilości radców z wyboru.";

12) w art. 19 wyrazy: „Radca przestaje być członkiem rady izby" zastępuje się wyrazami: „Radca izby przestaje nim być";

13) w art. 20 wyrazy: „członka rady izby" zastępuje się wyrazami: radcy izby";

14) w art. 23 pkt. b) wyrazy: „co najmniej średnie wykształcenie rolnicze" zastępuje się wyrazami: „wykształcenie wyższe lub wykształcenie rolnicze co najmniej średnie.";

15) w art. 24 ust. 1 po wyrazach: „okręgi wyborcze" kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: „z których każdy mieścić się winien w granicach jednego województwa.";

16) w art. 25 pkt. b) wyrazy: „co najmniej średnie wykształcenie rolnicze" zastępuje się wyrazami: „wykształcenie wyższe lub wykształcenie rolnicze co najmniej średnie.";

17) w art. 26 w ust. pierwszym i przedostatnim skreśla się wyraz: „właściwy", a po ust. 1 dodaje się nowy ustęp w następującem brzmieniu:

„W przypadkach, gdy okrąg izby rolniczej przekracza obszar jednego województwa, wybory radców z okręgów wyborczych zarządza wojewoda właściwy dla siedziby izby w porozumieniu z innymi właściwymi wojewodami.";

18) w art. 28 ust. 1 skreśla się wyraz: „właściwy";

19) w art. 31 ust. 1 wyrazy: „delegowanego przez właściwego wojewodę jego przedstawiciela" zastępuje się wyrazami: „przedstawiciela wojewody";

20) w art. 33 ust. 2 skreśla się wyraz: „właściwego";

21) skreśla się tytuł: „Ukonstytuowanie rady izby" oraz art. 35;

22) skreśla się ust. 1 art. 36;

23) art. 41 otrzymuje następujące brzmienie:

„Rada izby wybiera ze swego grona zarząd izby w ilości członków określonej w statucie izby. Wybory odbywają się w głosowaniu tajnem, bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej połowy ogólnej ilości radców. Członkowie zarządu wybierani są na trzy lata.

Wybory do zarządu izby odbywać się będą na pierwszem posiedzeniu rady, zwołanem po przeprowadzeniu wyborów radców z okręgów wyborczych i społecznych organizacyj rolniczych.

W razie ustąpienia członka zarządu przed końcem okresu, na który został wybrany, rada izby wybiera nowego członka zarządu na czas pozostały do końca wymienionego okresu.

Sposób powołania zastępców członków zarządu określa statut izby.";

24) ust. ostatni art. 43 otrzymuje następujące brzmienie:

„Ustępujący zarząd sprawuje swe czynności do chwili utworzenia nowego zarządu. Przepis ten nie ma zastosowania w przypadkach rozwiązania rady izby.";

25) art. 44 otrzymuje następujące brzmienie:

„Zarzad izby wybiera ze swego grona prezesa i wiceprezesa izby w głosowaniu tajnem ilością głosów, stanowiącą bezwzględną większość wszystkich członków zarządu. Wybór prezesa i wiceprezesa izby zatwierdza Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Prezes i wiceprezes izby wybierani są na czas piastowania mandatu członka zarządu.

Wybór prezesa i wiceprezesa izby odbywać się będzie na pierwszem posiedzeniu zarządu izby, zwołanem po wyborach członków zarządu.

W razie ustąpienia prezesa lub wiceprezesa izby przed końcem okresu, na który zostali wybrani, zarząd izby wybiera nowego prezesa lub wiceprezesa na czas pozostały do końca wymienionego okresu.";

26) ust. 2 art. 46 otrzymuje następujące brzmienie:

„Ustępujący prezes i wiceprezes sprawują swoje czynności do chwili zatwierdzenia wyboru nowego prezesa i wiceprezesa. Przepis ten nie ma zastosowania w przypadkach rozwiązania rady izby.";

27) w art. 49 dodaje się ust. 3 o następującem brzmieniu:

„W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem publicznym. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ma pra-

wo dokonywania zmian w budżecie izby bez zwiększania ogólnej sumy wydatków.";

28) art. 51 otrzymuje następujące brzmienie:

„Dochody izby rolniczej składać się będą:

a) z 3% udziału w ogólnej kwocie państwowego podatku gruntowego, pobranego w okręgu izby, z uwzględnieniem podwyżki tego podatku, wprowadzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 339) oraz oddzielnego dodatku, przewidzianego w art. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) i ulg, przewidzianych w art. 3 tejże ustawy.

b) z 50% kwot uzyskiwanych w okręgu izby na podstawie przepisów obowiązujących o finansach komunalnych z obciążeń gruntów dodatkiem samorządowym do państwowego podatku gruntowego na rzecz samorządu wojewódzkiego,

c) z opłat ustanowionych na rzecz izby na mocy obowiązujących ustaw,

d) z opłat za świadczenia i usługi oddawane rolnikom przez izbę,

e) z zasiłków rządowych, samorządowych lub innych.";

29) w art. 53 ust. 2 skreśla się wyraz: „właściwy";

30 w art. 54 ust. 1 i 2 skreśla się wyrazy: „właściwy" i: „właściwemu" oraz dodaje się ust. 3 o następującem brzmieniu:

„Jeżeli okrąg izby rolniczej obejmuje więcej niż jedno województwo, przepis artykułu niniejszego dotyczy każdego z właściwych wojewodów.";

31) w art. 55 ust. 2 skreśla się wyraz: „Właściwy", a wyraz: „wojewoda" zastępuje się wyrazem: „Wojewoda";

w tymże art. 55 dodaje się ust. 3 o następującem brzmieniu:

„Jeżeli okrąg izby rolniczej obejmuje więcej niż jedno województwo, uprawnienia przewidziane w niniejszym artykule dla wojewody służą wojewodzie właściwemu dla siedziby izby, który wykonywać je będzie w porozumieniu z innymi właściwymi wojewodami.";

32) art. 56 otrzymuje następujące brzmienie:

„Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ma prawo rozwiazać radę izby.

Jednocześnie z rozwiązaniem rady izby ustępuje zarząd i prezes izby.

Do czasu utworzenia nowej rady izby w sprawach, wymagających uchwał rady izby, decydować będzie Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Czynności prezesa izby do chwili zatwierdzenia wyboru nowego prezesa oraz czynności zarządu do chwili utworzenia nowego zarządu wykonywać będzie komisarz wyznaczony przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.";

33) po art. 56 a dodaje się art. 56 b o następującem brzmieniu:

„Postanowienia art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33. poz. 343), mają odpowiednie zastosowanie do szkół i zakładów naukowych rolniczych, utrzymywanych przez izby rolnicze.";

34) w art. 57 ust. 2 po wyrazach: „przepisy te pozostają nadal w mocy", dodaje się nowe zdanie o następującem brzmieniu: „Do czasu uchylenia mocy obowiązującej tych przepisów postanowienia zawarte w art. 51 pkt. a) i b) nie będą miały zastosowania do izb rolniczych na obszarze województw pomorskiego i poznańskiego.";

w tymże art. 57 w ust. 2 i 3 wyrazy: „ukonstytuowania się" i: „ukonstytuowania" zastępuje się wyrazem: „utworzenia";

35) art. 59 otrzymuje następujące brzmienie:

„Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych, a odnośnie art. 56 b — Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych".

Art. 2. Upoważnia się Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 385) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych późniejszemi przepisami prawnemi i niniejszem rozporządzeniem, oraz z zastosowaniem nowej numeracji poszczególnych artykułów i ich części.

Art. 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z wyjątkiem postanowienia, zawarte-

go w art. 1 pkt. 28 lit. b (pkt. b art. 51), które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1933 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor.*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski.*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz.*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*

(Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 817).

11.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 września 1932 r.

o sposobie chronienia przedmiotów zabytkowych, będących własnością Państwa.

Na podstawie art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 265) zarządza się co następuje:

§ 1. Wszyscy, którzy posiadają w swym zarządzie przedmioty, będące własnością Państwa, co do których istnieją dane, że mogą mieć wartość artystyczną, kulturalną, historyczną, archeologiczną lub paleontologiczną, winni o tem zawiadomić właściwą władzę konserwatorską pierwszej instancji.

§ 2. Gdy przedmiotami, będącemi w posiadaniu zarządców, wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, są grunty państwowe, na których odkryto wykopaliska lub znaleziska, winni zarządcy jak również ci, którzy odkrycia dokonali i kierownicy robót, podczas których na wykopaliska lub znaleziska natrafiono, zawiadomić o tem niezwłocznie władzę konserwatorską I instancji.

§ 3. Na skutek otrzymanego zawiadomienia władza konserwatorska bada przedmiot i jeżeli stwierdzi, że przedmiot posiada wartość zabytkową, wydaje orzeczenie, przewidziane w art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami, doręcza je zarządcy, a przedmiot wpisuje do rejestru zabytków.

Władza konserwatorska może przed wydaniem orzeczenia nakazać wstrzymanie robót, o ile taki nakaz uzna za niezbędny dla ochrony odkrytych przedmiotów.

Jeżeli badanie stwierdzi, że przedmiot nie posiada wartości zabytkowej, władza konserwatorska zawiadamia o tem zarządcę.

Jeżeli przedmiot jest nieruchomością, wpisaną do ksiąg gruntowych (wieczystych), lub stanowi jej część składową, uznanie go za zabytek winno być na żądanie władzy konserwatorskiej wpisane do tej księgi zgodnie z przepisami o jej prowadzeniu.

Władza konserwatorska może także żądać umieszczenia na zabytku nieruchomym odpowiedniego znaku lub napisu.

§ 4. Jeżeli grunty, będące własnością Państwa, lub części ich przeznaczone zostaną do parcelacji względnie do zamiany, a znajdują się na nich wykopaliska, będą grunty te mogły ulec parcelacji lub zamianie dopiero po ich zbadaniu przez władzę konserwatorską I instancji.

Badanie winno się odbywać na skutek zawiadomienia właściwego urzędu ziemskiego o zamiarze przystąpienia do czynności, związanych z parcelacją lub zamianą, oraz przed upływem terminu rozpoczęcia tych czynności. Termin wskazany powinien być nie krótszy niż 6 tygodni. Zawiadomienie winno ponadto określać: nazwę gruntu, przeznaczonego do parcelacji lub zamiany, jego wielkość, plan, miejsce położenia, jak również stosunek do całości, o ile ten grunt jest częścią większego obszaru.

O ile w wyniku badania władza konserwatorska uzna za niezbędne wyłączenie gruntów, obejmujących wykopaliska ze względu na ich charakter zabytkowy, winna o tem zawiadomić urząd ziemski, wskazując dokładnie granice gruntów, podlegających wyłączeniu.

Grunty te przechodzą na wniosek władzy konserwatorskiej pod zarząd bądź Państwowego Muzeum Archeologicznego bądź Państwowego Muzeum Zoologicznego.

§ 5. Wszelkie roboty, dotyczące zabytków będących własnością Państwa, mogą być wykonane tylko za wiedzą i zgodą władzy konserwatorskiej I instancji, której przysługuje również prawo kontroli tych robót.

§ 6. Zarządcy zabytków będących własnością Państwa winni są utrzymywać je w należytym stanie, zawiadamiać niezwłocznie władzę konserwatorską I instancji o każdem zdarzeniu, mającem wpływ na stan zabytków, oraz stosować się do zakomunikowanych im na piśmie zarządzeń władzy konserwatorskiej, a w szczególności przedsiębrać środki, niezbędne dla zabezpieczenia zabytków przed szkodliwemi dla ich zachowania wpływami.

§ 7. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych, każdemu z nich we właściwym mu zakresie działania.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. *Wł. Zawadzki.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 750).

12.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 października 1932 r.

o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym.

Na podstawie art. 2, 3, 4, 7 i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o organizacji komisyj dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 738) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

KOMISJE DYSCYPLINARNE. RZECZNICY DYSCYPLINARNI. OBRONA.

Skład i właściwość komisyj dyscyplinarnych.

§ 1. Każda komisja dyscyplinarna składa się z przewodniczącego, jego zastępców i członków, powoływanych i odwoływanych przez właściwą władzę naczelną z grona urzędników i niższych funkcjonarjuszów tej władzy, przy której ustanowiono komisję.

O ile poszczególnej komisji dyscyplinarnej powierzono w myśl art. 1 ust. 3 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o organizacji komisyj dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. r. 87, poz. 738) orzekanie w sprawach dyscyplinarnych funkcjonarjuszów innej władzy lub szkoły, wówczas właściwa władza naczelna powołuje potrzebną ilość członków z grona funkcjonarjuszów tej władzy, lub szkoły.

W skład komisji dyscyplinarnej dla funkcjonarjuszów szkół, wymienionych w art. 1 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 738) wchodzić mogą profesorowie tej szkoły, lub tych szkół, dla których komisja jest utworzona.

W skład komisyj dyscyplinarnych w dziale Ministerstwa Spraw Wojskowych mogą wchodzić oficerowie służby czynnej.

W skład komisyj dyscyplinarnych dla funkcjonarjuszów zarządu sprawiedliwości wchodzić mogą sędziowie i prokuratorzy, zatrudnieni w okręgu służbowym tej władzy, przy której komisja została utworzona.

§ 2. Pierwszą instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych są:

1) komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach, podległych bezpośrednio władzy naczelnej, lub przy szkołach, wymienionych w § 1 ust. 3 — dla urzędników i niższych funkcjonarjuszów, pełniących służbę przy tych władzach i władzach im podległych, lub szkołach, oraz dla urzędników i niższych funkcjonarjuszów władz, lub szkół, których sprawy dyscyplinarne przekazano w myśl art. 1 ust. 3 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 738). Orzecznictwu komisyj dyscyplinarnych przy władzach

bezpośrednio podległych władzy naczelnej nie podlegają kierownicy tych władz, oraz urzędnicy, zajmujący inne stanowiska służbowe, które oznaczy właściwa władza naczelna;

2) komisje dyscyplinarne, czynne przy władzach naczelnych — dla urzędników i niższych funkcjonarjuszów tych władz, dla urzędników, wyłączonych z pod orzecznictwa komisyj dyscyplinarnych przy władzach bezpośrednio podległych władzy naczelnej, oraz dla urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych, których sprawy dyscyplinarne przekazano w myśl art. 1 ust. 3 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r.

Drugą instancją dla spraw dyscyplinarnych są odwoławcze komisje dyscyplinarne, czynne przy właściwych władzach naczelnych.

§ 3. Właściwość komisji zależy od miejsca pełnienia służby i rodzaju zajmowanego stanowiska w chwili wdrożenia przeciw funkcjonarjuszowi postępowania dyscyplinarnego, również wtedy, gdy chodzi o przewinienie służbowe w czasie pełnienia obowiązków w innym dziale zarządu państwowego, lub w czasie podlegania innym przepisom służbowym o ile stosunek służbowy miał charakter publiczno-prawny. W tych przypadkach należy przewinienie oceniać przedewszystkiem według tych przepisów służbowych, którym obwiniony podlegał w chwili popełnienia czynu, albo dopuszczenia się zaniechania, lub zaniedbania, sprzeciwiającego się jego obowiązkom.

Komsją dyscyplinarną, właściwą w sprawach przeciwko funkcjonarjuszom w stanie spoczynku, jest ta komisja, która była właściwa w chwili ustąpienia funkcjonarjusza ze służby czynnej.

W razie współobwinienia o naruszenie obowiązków służbowych kilku funkcjonarjuszów tego samego działu zarządu państwowego, z których jedni podlegają komisji dyscyplinarnej przy władzy, podlegającej bezpośrednio władzy naczelnej, inni zaś komisji dyscyplinarnej przy władzy naczelnej — wszyscy uczestnicy podlegają właściwości komisji dyscyplinarnej przy władzy naczelnej.

Jeżeli komisja dyscyplinarna, ustanowiona przy władzy, podlegającej bezpośrednio władzy naczelnej, nie rozporządza chwilowo ilością członków, potrzebną do utworzenia kompletu orzekającego, właściwa władza naczelna przekazuje sprawę innej komisji dyscyplinarnej.

Spory o właściwość rozstrzyga władza naczelna.

Spory o właściwość między komisjami w różnych działach zarządu państwowego rozstrzyga Prezes Rady Ministrów.

§ 4. Komisje dyscyplinarne obradują, postanawiają i orzekają w kompletach orzekających, złożonych z przewodniczącego komisji, lub jego zastępcy i dwóch członków. Przewodniczącego i członków do kompletu orzekającego wyznacza przewodniczący komisji.

Przewodniczący kompletu winien posiadać wykształcenie prawnicze.

Do kompletu orzekającego powinien należeć, jako członek, co najmniej jeden funkcjonarjusz tej samej kategorji i rodzaju służby, do których należy funkcjonarusz odpowiadający dyscyplinarnie przed danym kompletem.

Przepis ustępu poprzedniego niema zastosowania w postępowaniu przed komisją odwoławczą.

Do kompletu utworzonego dla spraw dyscyplinarnych funkcjonarjuszów innej władzy bądź szkoły, wchodzi jeden lub dwóch członków komisji, powołanych w myśl § 1 ust. 2.

Obowiązki i prawa rzeczników dyscyplinarnych.

§ 5. Obowiązkiem rzecznika dyscyplinarnego jest przy przeprowadzaniu postępowania dyscyplinarnego stać na straży dobra służby, ścisłego wykonywania obowiązków służbowych przez funkcjonarjuszów państwowych, oraz godności i powagi zajmowanego przez nich stanowiska służbowego.

Komisja dyscyplinarna wydaje każde postanowienie i orzeczenie nie inaczej, jak po wysłuchaniu zdania rzecznika dyscyplinarnego; przy naradach i głosowaniu kompletu orzekającego rzecznik nie może być obecny.

Rzecznicy dyscyplinarni, działając w ścisłej zależności od swych władz przełożonych, mają obowiązek:

1) uczestniczenia we wszystkich posiedzeniach komisyj dyscyplinarnych;
2) stawiania w razie potrzeby wniosków o wezwanie świadków i biegłych i przeprowadzenie innych dowodów;
3) donoszenie władzy przełożonej o wszystkich przypadkach przewinień służbowych, które doszły do ich wiadomości w toku postępowania dyscyplinarnego;

4) brania udziału w dochodzeniach dyscyplinarnych na zlecenie władzy.

Rzecznika dyscyplinarnego przy komisji niższej instancji może zastąpić w razie potrzeby rzecznik dysycplinarny przy komisji wyższej instancji; również rzecznika dyscyplinarnego w wyższej instancji może zastąpić w razie potrzeby rzecznik dyscyplinarny przy komisji niższej instancji. O zastępstwie decyduje władza naczelna.

Utrata zdolności do pełnienia funkcji członka komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego.

§ 6. Gdy w stanowisku służbowem funkcjonarjuszów powołanych na członków komisji dyscyplinarnej, lub wyznaczonych na rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców, zajdzie zmiana, wskutek której odpadają warunki do ich powołania, względnie wyznaczenia — funkcjonarjusze ci ustępują.

W czasie trwania postępowania sądowo-karnego lub dyscyplinarnego, toczącego się przeciw funkcjonarjuszowi, nie można powoływać go do żadnej czynności urzędowej w komisji dyscyplinarnej. Gdy postępowanie takie zakończy się ukaraniem funkcjonarjusza, traci on stanowisko rzecznika dyscyplinarnego, bądź członka komisji dyscyplinarnej.

Funkcjonarjusza karanego dyscyplinarnie, o ile nie zachodzi przypadek, przewidziany w § 24 ust. 5 — nie można powoływać na członka komisji dyscyplinarnej, ani wyznaczać go na rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcę.

Obowiązki i prawa obrońcy. Obrońca z urzędu.

§ 7. Obrońca ma obowiązek przytoczyć w obronie wszystkie okoliczności, które uważa w tym celu za konieczne i przydatne i zastosować przewidziane w rozporządzeniu niniejszem środki obrony. Jest on obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie poufne informacje, udzielone mu w związku z obroną.

Obrońcy winna władza udzielić urlopu, nieodzownie potrzebnego do spełnienia tych czynności.

O ile postępowanie dyscyplinarne toczy się poza siedzibą służbową funkcjonarjusza, występującego w charakterze obrońcy, przysługuje mu prawo do zwrotu kosz-

tów podróży i diet na tych samych zasadach, jak przy podróżach służbowych.

Na prośbę obwinionego, zgłoszoną najpóźniej na 7 dni przed terminem rozprawy, władza, przy której jest czynna komisja dyscyplinarna, przydaje obwinionemu z grona podwładnych sobie urzędników obrońcę z urzędu, jeżeli nie przybrał sobie obrońcy z wyboru.

Funkcjonarjuszowi państwowemu, pełniącemu obowiązki służbowe wolno nie podjąć się obrony, z wyjątkiem przypadku ustanowienia go obrońcą z urzędu. Nie wolno mu przyjmować wynagrodzenia za spełnianie czynności obrońcy.

Rozdział II.

POSTĘPOWANIE DYSCYPLINARNE.

Obowiązek strzeżenia tajemnicy w postępowaniu dyscyplinarnem.

§ 8. Całe postępowanie dyscyplinarne powinno być otoczone jak najściślejszą tajemnicą.

Szczegółów z postępowania dyscyplinarnego nie wolno podawać do publicznej wiadomości.

Postanowienia i orzeczenia komisyj dyscyplinarnych można ogłaszać jedynie za zezwoleniem władzy naczelnej.

Wdrożenie postępowania. Dochodzenia.

§ 9. Władza służbowa lub przełożona władza wyższa w razie dostrzeżenia lub otrzymania wiadomości o naruszeniu obowiązków służbowych przez podwładnego funkcjonarjusza państwowego, po wstępnem zbadaniu sprawy, o ile dopatruje się w naruszeniu obowiązków występku służbowego, — wdraża postępowanie dyscyplinarne, o czem zawiadamia funkcjonarjusza.

§ 10. Jeżeli stan sprawy tego wymaga, władza po wdrożeniu postępowania dyscyplinarnego zarządza przeprowadzenie dochodzeń i w razie potrzeby wyznacza w tym celu jednego, lub więcej podległych jej urzędników.

W każdem stadjum dochodzeń władza, która wdrożyła postępowanie dyscyplinarne, może je umorzyć.

O umorzeniu postępowania należy zawiadomić obwinionego.

Prowadzący dochodzenia przesłuchuje świadków,

a w razie potrzeby biegłych i bada wszystkie okoliczności potrzebne do wyjaśnienia sprawy, jakoteż zbiera środki dowodowe.

Prowadzący dochodzenia przy przesłuchaniu świadków uprzedza, że złożenie fałszywego zeznania jest przestępstwem, zagrożonem karą, przewidzianą w kodeksie karnym.

Prowadzący dochodzenia sporządza z przebiegu przesłuchania protokół, zawierający dokładne oznaczenie miejsca i czasu przesłuchania, imię i nazwisko świadka lub biegłego, jego zeznania i oświadczenia z możliwą dokładnością, oraz stwierdzenie, że świadka lub biegłego uprzedzono o grożącej mu odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Protokół podpisuje prowadzący dochodzenie i świadek (biegły). Przed podpisaniem protokółu należy go odczytać i zaznaczyć to w protokóle.

Prowadzący dochodzenia może się zwrócić o współdziałanie w dochodzeniach do władz administracyjnych i policyjnych.

Prowadzący dochodzenia winien dać obwinionemu zarówno w czasie dochodzeń, jak i po ich zakończeniu, sposobność wypowiedzenia się tak co do wszystkich punktów obwinienia, jak również co do wyniku dochodzeń, jednakże odmowa, lub fizyczna niemożność wypowiedzenia się ze strony obwinionego nie wstrzymuje dochodzeń.

Prowadzący dochodzenia nie może zasiadać w komplecie orzekającym, pełnić funkcyj obrońcy, lub być powołanym do innej czynności w postępowaniu dyscyplinarnem. Pozatem podlega on postanowieniom § 6.

§ 11. Wynik dochodzeń otrzymuje w drodze służbowej władza, przy której istnieje właściwa komisja dyscyplinarna. Władza ta, po ewentualnem uzupełnieniu dochodzeń, zarządza przez rzecznika dyscyplinarnego przygotowanie wniosku o ukaranie — jeśli dopatruje się w naruszeniu obowiązków występku służbowego, w przeciwnym razie umarza postępowanie dyscyplinarne przy przestrzeganiu przepisu § 10 ust. 3. W przypadkach objętych art. 1 ust. 3 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 738) właściwa do umarzania jest tylko władza przełożona nad funkcjonarjuszem.

§ 12. Jeżeli naruszenie obowiązku służbowego posiada cechy czynu karalnego, ściganego z urzędu w drodze sądowej, władza czyni doniesienie karne po uprzed-

niem wstępnem zbadaniu sprawy i jeżeli uważa, że wyniki dochodzeń nie są uzależnione od wyników postępowania sądowo-karnego — prowadzi postępowanie dyscyplinarne wedle postanowień § 9 — 11. W przeciwnym razie zawiesza to postępowanie najdalej do prawomocnego ukończenia postępowania sądowo-karnego.

Wniesienie oskarżenia.

§ 13. Rzecznik dyscyplinarny sporządza wniosek o ukaranie i przesyła go wraz z aktami do przewodniczącego komisji dyscyplinarnej.

Wniosek o ukaranie winien zawierać:

a) imię i nazwisko, stanowisko służbowe, siedzibę urzędową, oraz inne dane osobowe oskarżonego,
b) dokładne określenie zarzucanego czynu ze wskazaniem czasu, miejsca i innych okoliczności jego popełnienia, oraz powołanie naruszonego tym czynem przepisu,
c) wymienienie proponowanej kary dyscyplinarnej,
d) uzasadnienie oskarżenia.

Wniosek w razie potrzeby winien zawierać wykaz świadków i biegłych, których wezwania na rozprawę żąda rzecznik dyscyplinarny, oraz winny być wskazane inne dowody, których przeprowadzenie na rozprawie dyscyplinarnej rzecznik uważa za niezbędne.

§ 14. Komisja dyscyplinarna postanawia, czy należy rozpisać rozprawę, czy też koniecznem jest jeszcze uzupełnienie dochodzeń i w jakim kierunku i przekazuje sprawę przewodniczącemu komisji, bądźto celem rozpisania rozprawy, bądź też celem zwrócenia się do władzy, przy której komisja jest czynna, o uzupełnienie dochodzeń we wskazanym kierunku.

Komisja dyscyplinarna może tylko wtedy zawiesić swoje postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowo-karnego, — jeżeli orzeczenie komisji dyscyplinarnej jest ściśle uzależnione od wyroku sądu karnego.

W razie cofnięcia przez rzecznika wniosku o ukaranie przed rozpoczęciem rozprawy dyscyplinarnej — przewodniczący komisji przesyła akta sprawy władzy, która umarza postępowanie dyscyplinarne przy zastosowaniu przepisu § 10 ust. 3.

Rozprawa dyscyplinarna.

§ 15. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza dzień rozprawy dyscyplinarnej, wzywa oskarżonego z równoczesnem doręczeniem mu wniosku rzecznika o ukaranie, oraz udziela do wiadomości listę członków kompletu orzekającego. Równocześnie zawiadamia o dniu rozprawy dyscyplinarnej rzecznika dyscyplinarnego, któremu również doręcza listę członków kompletu orzekającego, oraz zawiadamia obrońcę.

Komisja dyscyplinarna może, a w przypadkach wskazanych w § 13 ust. 3 winna wezwać do rozprawy dyscyplinarnej także świadków i biegłych.

Pomiędzy doręczeniem wniosku rzecznika obwinionemu, a terminem rozprawy powinno upłynąć co najmniej 14 dni.

§ 16. Po otrzymaniu wezwania na rozprawę oskarżony i jego obrońca mogą, najpóźniej na 7 dni przed terminem rozprawy, wnieść do komisji dyscyplinarnej o wezwanie na rozprawę innych osób oraz sprowadzenie innych dowodów, prócz wskazanych przez rzecznika dyscyplinarnego; mogą również przeglądać akta sprawy z wyjątkiem protokółów posiedzeń niejawnych i sporządzać potrzebne odpisy.

Rzecznik dyscyplinarny i oskarżony oraz jego obrońca mają prawo w ciągu trzech dni po doręczeniu im listy członków kompletu orzekającego przedstawić komisji dyscyplinarnej wnioski o wyłączenie członków kompletu z uzasadnieniem powodu.

§ 17. Rozprawę dyscyplinarną należy w miarę możności przeprowadzić w jednym ciągu, z uwzględnieniem koniecznych przerw, można jednak uchwałą kompletu z ważnych powodów rozprawę odroczyć.

Rozprawa dyscyplinarna odbywa się wyłącznie przy udziale osób niniejszem rozporządzeniem uprawnionych do udziału w sprawie.

W przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa oskarżonego rozprawa dyscyplinarna może być przeprowadzona bez dopuszczenia obrońcy do rozprawy.

§ 18. Rozprawą kieruje przewodniczący, który przestrzega porządku wyjaśnień, replik, uwag, oraz czuwa nad formalnym i rzeczowym biegiem postępowania.

Rozprawę dyscyplinarną rozpoczyna się odczytaniem wniosku o ukaranie, poczem następuje przesłuchanie oskarżonego, wezwanych świadków i biegłych, oraz

w miarę potrzeby odczytanie protokółów dochodzeń, jak również innych ważniejszych dla sprawy akt i dokumentów.

Oskarżonemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu służy prawo wypowiedzenia się co do poszczególnych środków dowodowych i odwodowych, oraz stawiania pytań świadkom i biegłym za zezwoleniem przewodniczącego.

Przewodniczący kompletu uprzedza świadków, że złożenie fałszywego zeznania przed komisją dyscyplinarną jest przestępstwem, zagrożonem karą w kodeksie karnym.

Po zamknięciu postępowania dowodowego następują wywody i wnioski rzecznika dyscyplinarnego, tudzież oskarżonego i jego obrońcy.

Stronie oskarżonej w każdym przypadku służy ostatni głos.

Orzeczenie.

§ 19. Komisja dyscyplinarna może przy rozstrzyganiu sprawy opierać się tylko na tych faktach i okolicznościach, które ujawniono na rozprawie dyscyplinarnej i na ich podstawie wydaje orzeczenie według swego przekonania.

Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie, w którem albo uwalnia funkcjonarjusza od zarzutu popełnienia występku służbowego, albo uznaje go winnym. W tym ostatnim przypadku komisja dyscyplinarna orzeka karę dyscyplinarną.

§ 20. Narada i głosowanie kompletu orzekającego przy rozstrzyganiu sprawy są poufne.

Sentencję orzeczenia sporządza się na piśmie, które podpisują przewodniczący i członkowie kompletu.

Sentencję tę ogłasza stronom przewodniczący zaraz po naradzie i głosowaniu.

Odpis orzeczenia, które powinno być przygotowane w ciągu dni 8 po ogłoszeniu sentencji, doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i oskarżonemu.

Orzeczenie powinno zawierać:

a) dzień wydania orzeczenia,
b) wymienienie komisji dyscyplinarnej oraz nazwisk przewodniczącego, członków kompletu orzekającego, protokólanta i rzecznika dyscyplinarnego,
c) wymienienie imienia, nazwiska, stanowiska służbowego i siedziby urzędowej oskarżonego,
d) przedmiot oskarżenia,
e) sentencję orzeczenia,

f) uzasadnienie orzeczenia.

Z przebiegu rozprawy dyscyplinarnej sporządza się protokół, w którym zapisać należy datę, miejsce rozprawy, nazwiska przewodniczącego i członków kompletu orzekającego, oraz protokólanta, stron i obrońcy, oraz dokładne streszczenie przebiegu rozprawy.

Protokół podpisują przewodniczący kompletu orzekającego i protokólant.

Odwołanie.

§ 21. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji przysługuje prawo wniesienia odwołania w ciągu 8 dni po dniu doręczenia odpisu orzeczenia — na ręce przewodniczącego komisji dyscyplinarnej, który je bezzwłocznie przesyła wraz z właściwemi aktami do odwoławczej komisji dyscyplinarnej.

Odwołanie odracza wykonanie orzeczenia.

Odwołanie może dotyczyć całości orzeczenia, lub jego części.

Odwołanie od orzeczenia w przedmiocie winy uważa się za zwrócone także przeciwko orzeczeniu o karze.

Rzecznik dyscyplinarny i oskarżony mogą cofnąć odwołanie do chwili rozpoczęcia rozprawy w komisji odwoławczej.

§ 22. Komisja odwoławcza wydaje postanowienia w przypadkach:

1) gdy odwołanie jest spóźnione, lub wniesione przez osobę nieuprawnioną,

2) gdy uzna za potrzebne uzupełnienie dochodzeń.

W pierwszym przypadku komisja odwoławcza odrzuca odwołanie, a w drugim odnosi się do władzy o uzupełnienie dochodzeń we wskazanym kierunku.

We wszystkich innych przypadkach instancja odwoławcza przeprowadza rozprawę dyscyplinarną i wydaje orzeczenie, stosując analogiczne postanowienia o rozprawie dyscyplinarnej i orzekaniu w I instancji.

Umorzenie postępowania w razie śmierci obwinionego. Postępowanie dyscyplinarne w razie rozwiązania stosunku służbowego.

§ 23. Wskutek śmierci obwinionego postępowanie dyscyplinarne bez względu na stadjum, w którem się znajduje, podlega umorzeniu. winno być jednak przeprowa-

dzone na żądanie małżonka, krewnego wstępnego lub zstępnego, albo rodzeństwa zmarłego.

Rozwiązanie stosunku służbowego nie powoduje umorzenia postępowania dyscyplinarnego.

Wykonanie orzeczenia.

§ 24. Orzeczenia komisyi dyscyplinarnych, wydane w pierwszej instancji, a nie zaskarżone w terminie przepisanym, stają się prawomocne z upływem tego terminu, orzeczenia zaś odwoławcze komisyj dyscyplinarnych — niezwłocznie po ogłoszeniu sentencji.

Prawomocne orzeczenia dyscyplinarne podlegają wykonaniu przez właściwe władze.

W tym celu przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła władzy, przy której istnieje komisja, odpis orzeczenia dyscyplinarnego, stwierdzając prawomocność orzeczenia. Na żądanie władzy komisja dyscyplinarna przesyła jej również akta przeprowadzonego postępowania dyscyplinarnego.

Odpis orzeczenia dyscyplinarnego dołącza się do akt osobowych, a karę dyscyplinarną wpisuje się do wykazu służbowego.

Po upływie 10 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego, z wyjątkiem orzeczeń skazujących na karę przeniesienia w stan spoczynku i na karę wydalenia ze służby, władza naczelna może, na prośbę skazanego, jeśli tenże w ciągu tego okresu nie był ponownie karany dyscyplinarnie, zarządzić sporządzenie dla niego nowego wykazu służbowego, z opuszczeniem wzmianki o karze dyscyplinarnej.

Wznowienie.

§ 25. Na prośbę funkcjonarjusza, skazanego prawomocnie na karę dyscyplinarną, lub w razie jego śmierci na prośbę małżonka, krewnego wstępnego lub zstępnego, albo rodzeństwa, można wznowić postępowanie nawet po wykonaniu kary, o ile osoby te przedstawią takie nowe fakty i środki dowodowe, nieznane w poprzedniem postępowaniu, które same przez się, lub w związku z faktami poprzednio ustalonemi i dowodami poprzednio zebranemi, mogą spowodować uwolnienie od zarzutu, albo orzeczenie kary łagodniejszej niż wydalenie ze służby.

Na wniosek rzecznika dyscyplinarnego może nastąpić wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego, jeżeli umorzenie sprawy, albo wydanie orzeczenia nastąpiło wskutek przestępstwa.

Prośbę względnie wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego wnosić należy do odwoławczej komisji dyscyplinarnej, która rozstrzyga o wznowieniu.

Prośbę o wznowienie postępowania dyscyplinarnego w myśl ust. 1 należy wnosić w ciągu 30 dni od dnia, w którym funkcjonarjusz, a w razie jego śmierci — osoby, wymienione w ust. 1, powzięły wiadomość o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

W razie dopuszczenia wznowienia postępowania dyscyplinarnego władza może wstrzymać wykonanie kary.

Wznowione postępowanie dyscyplinarne toczy się przed komisją dyscyplinarną I instancji, która w razie potrzeby może spowodować uzupełnienie, lub przeprowadzenie nowych dochodzeń, poczem przekazuje sprawę do rozprawy dyscyplinarnej.

Powołanemi do rozstrzygania o wznowieniu (ust. 3) i przeprowadzenia wznowionego postępowania (ust. 6) są komisje właściwe w myśl § 2 i 3 w chwili wniesienia prośby, względnie wniosku o wznowienie.

Jeżeli funkcjonarjusza, na którego korzyść wznowione zostało postępowanie dyscyplinarne, uznano winnym ponownie, nie można orzec kary surowszej od nałożonej poprzednio.

O ile wskutek wznowienia postępowania dyscyplinarnego uwolniono funkcjonarjusza, albo nałożono na niego łagodniejszą karę dyscyplinarną — Skarb Państwa obowiązany jest zwrócić mu, lub w razie jego śmierci, członkom jego rodziny, uprawnionym do zaopatrzenia wdowiego, lub sierocego, to, co funkcjonarjusz, lub wymienieni członkowie rodziny wskutek poprzedniego skazania stracili z dochodów służbowych lub zaopatrzenia.

Ustalanie jednolitych zasad postępowania władz i rzeczników dyscyplinarnych.

§ 26. Prezes Rady Ministrów ustala jednolite zasady postępowania władz i rzeczników dyscyplinarnych w zakresie postępowania dyscyplinarnego we wszystkich działach zarządu państwowego i udziela władzom dyscyplinarnym za pośrednictwem władz naczelnych odpowiednich wskazówek i opinij.

Władze, podlegające bezpośrednio władzy naczelnej, winne zawiadamiać władzę naczelną o każdej wszczętej sprawie dyscyplinarnej, oraz składać jej co miesiąc sprawozdania o stanie spraw dyscyplinarnych.

Władze naczelne zawiadamiają Prezesa Rady Ministrów o każdej sprawie, wszczętej w komisji dyscyplinarnej przy władzy naczelnej, oraz przesyłają mu kwartalne wykazy sumaryczne i roczne szczegółowe, na ustalonych przez Prezesa Rady Ministrów formularzach, obejmujące sprawy toczące się we wszystkich komisjach dyscyplinarnych.

Organem pracy Prezesa Rady Ministrów w sprawach, objętych niniejszym paragrafem, jest naczelny rzecznik dyscyplinarny, którego Prezes Rady Ministrów wyznacza z pośród podległych sobie urzędników. W wykonaniu swoich funkcyj naczelny rzecznik dyscyplinarny może w szczególności udzielać rzecznikom dyscyplinarnym ogólnych wskazówek, oraz — na zlecenie Prezesa Rady Ministrów wydane w porozumieniu z właściwą władzą naczelną — wstępować w poszczególnych sprawach dyscyplinarnych w miejsce właściwego rzecznika dyscyplinarnego.

Doręczenia, terminy.

§ 27. Wszelkie doręczenia, które mają nastąpić według rozporządzenia niniejszego, są ważne i powodują bieg terminów, o ile uskutecznione są do rąk własnych obwinionego (oskarżonego), dorosłego domownika, bądź obrońcy, tudzież do rąk rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcy.

O ile doręczenie nie może być dokonane do rąk obwinionego (oskarżonego), dorosłego domownika lub obrońcy, — to za doręczenie uważa się złożenie pisma u władzy służbowej obwinionego.

Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następnym po doręczeniu. Niedziela i dni świąteczne nie wstrzymują ani rozpoczęcia, ani biegu terminu. O ile koniec terminu przypada na niedzielę, lub dzień świąteczny, kończy się termin następnego dnia powszedniego.

Dzień nadania zażalenia i odwołania na pocztę uważa się za dzień ich wniesienia.

Zażalenia i odwołania wnosi się do tej władzy, względnie komisji dyscyplinarnej, która wydała decyzję w I instancji.

Przywrócenie terminu.

§ 28. W razie uchybienia terminu do wniesienia zażalenia lub odwołania — instancja odwoławcza może na prośbę obwinionego przywrócić termin, o ile obwiniony wykaże, że niezależnie od jego woli i winy okoliczności nie pozwoliły mu dotrzymać terminu.

Prośbę o przywrócenie terminu z równoczesnem złożeniem odwołania lub zażalenia wnosić należy do właściwej władzy, względnie komisji I instancji, która przesyła ją z wnioskiem rzecznika dyscyplinarnego do władzy rozstrzygającej, względnie komisji odwoławczej.

Koszty postępowania dyscyplinarnego.

§ 29. Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi w razie uwolnienia oskarżonego Skarb Państwa, a w przypadku prawomocnego nałożenia kary dyscyplinarnej — skazany.

Wydatki w toku postępowania wykłada władza, przed którą toczy się postępowanie, a wydatki w postępowaniu przed komisją dyscyplinarną — władza, przy której istnieje komisja dyscyplinarna.

Do kosztów postępowania należą:

a) wydatki na doręczenie wezwań i innych pism,

b) należności świadków i biegłych,

c) koszty podróży i diety obrońcy.

Decyzję o obowiązku zwrotu kosztów postępowania i ich wysokości wydaje po uprawomocnieniu się orzeczenia skazującego władza, przy której istnieje komisja dyscyplinarna I instancji.

Władza może w przypadkach wyjątkowych z urzędu lub na wniosek komisji dyscyplinarnej uwolnić skazanego w całości, lub w części od zwrotu kosztów zależnie od wymiaru kary, lub jeżeli uzna, że uiszczenie ich byłoby zbyt uciążliwe dla niego, lub najbliższej rodziny, będącej na jego utrzymaniu.

Przeciwko decyzjom wydanym w myśl ust. 4 i 5 przez władzę podlegającą bezpośrednio władzy naczelnej, przysługuje funkcjonarjuszowi prawo wniesienia zażalenia do władzy naczelnej w terminie 8 dni.

Koszty postępowania dyscyplinarnego ulegają ściągnięciu w trybie administracyjnym.

Obwinionemu, którego uwolniono od winy i kary, zwrócić należy koszty podróży na rozprawę dyscyplinarną.

Rozdział III.

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE.

§ 30. W postępowaniu dyscyplinarnem winny być w uzupełnieniu postanowień niniejszego rozporządzenia analogicznie stosowane postanowienia, objęte kodeksem postępowania karnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 83, poz. 725) w art. 41 § 1 i 2, art. 42, art. 43, art. 44, art. 45 § 1, art. 46, art. 59, art. 92, art. 98 — 99, art. 101, art. 103 — 104, art. 106 — 107, art. 108, art. 110 — 114, art. 116, art. 117 § 2, art. 124 — 126, art. 132, art. 134 — 138, art. 140, art. 304 — 308, art. 310 — 311, art. 315, art. 330, art. 331 § 1, art. 336 — 338, art. 342, art. 348 — 353, art. 359, art. 361 — 363, art. 364 § 1, art. 365 — 366, art. 373 — 374, art. 376, art. 379 — 380, art. 497, art. 499, art. 500 pkt. a) i b), art. 501 pkt. a), b), d), art. 588 § 1, 2, 3, 4, oraz art. 141 z tą zmianą, że do biegłych i tłumaczów winny być stosowane w miejsce postanowień, cytowanych w § 1 tegoż artykułu, postanowienia art. 98, 107, 116 i 117 § 2.

§ 31. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

§ 32. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1932 r.

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor.*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski.*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz.*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*

(Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 790).

13.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 26 września 1932 r.

w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 31 października 1927 r. o tworzeniu gospodarstw wzorowych przy parcelacji, wykonywanej przez instytucje do parcelacji upoważnione oraz przez właścicieli dóbr parcelowanych.

Na podstawie cz. 1 art. 62 i cz. 4 art. 65 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1 i art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządzam, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 31 października 1927 roku o tworzeniu gospodarstw wzorowych przy parcelacji, wykonywanej przez instytucje do parcelacji upoważnione oraz przez właścicieli dóbr parcelowanych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 893) czyni się następujące zmiany:

1) w § 1 wyrazy: „prezes okręgowego urzędu ziemskiego" zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski";

2) w cz. 2 § 3 wyrazy: „Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministerm Rolnictwa" zastępuje się wyrazami: „okręgowy urząd ziemski";

3) w § 4 wyrazy: „prezes okręgowego urzędu ziemskiego" zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski";

4) w § 5 wyraz: „Okręgowy" zastępuje się wyrazem: „Powiatowy".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 793).

14.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 26 września 1932 r.

w sprawie zmiany w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 10 czerwca 1927 r. o sposobie określania wartości nakładów meljoracyjnych w majątkach wykupywanych.

Na podstawie cz. 4 art. 27 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) i art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622 zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 10 czerwca 1927 r. wydanem w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa o sposobie określania wartości nakładów meljoracyjnych w majątkach wykupywanych (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 532) § 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 1. Szacunek niezamortyzowanych części nakładów meljoracyjnych winien być oparty na opinji komisji klasyfikacyjno - szacunkowej. Szacunek ten stanowi integralną część ceny wykupu nieruchomości ziemskiej".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 794).

15.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 26 września 1932 r.

w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 25 sierpnia 1926 r. o uproszczeniach przy wykonywaniu parcelacji w związku z postępowaniem scaleniowem.

Na podstawie cz. 2 art. 48 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r.

Nr. 1, poz. 1) i art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 25 sierpnia 1926 r. o uproszczeniach przy wykonywaniu parcelacji w związku z postępowaniem scaleniowem (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 534) czyni się następujące zmiany:

1) punkt 1 § 1, otrzymuje następujące brzmienie:

„1) Decyzja okręgowego urzędu ziemskiego nakładająca obowiązek parcelowania w myśl cz. 1 art. 15 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, zastępuje zezwolenie na parcelację, przewidziane w cz. 1 art. 62 i cz. 1 art. 65 tejże ustawy. W decyzji tej winny być wymienione osoby, którym mają być zgodnie z art. 15 sprzedane działki ziemi z podaniem dla każdej z tych osób rozmiaru działki lub też idealnej części przeznaczonego do parcelacji obszaru, przyczem może być wskazany sposób i zasady przeprowadzenia parcelacji";

2) w ustępie pierwszym punktu 2 § 1 skreśla się wyrazy: „przez Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego" wyrazy zaś: „uzupełniających decyzję Ministra Reform Rolnych (punkt 1 niniejszego paragrafu)" zastępuje się wyrazami: „podanych w decyzji, wymienionej w punkcie 1 niniejszego paragrafu".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 795).

16.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 26 września 1932 r.

w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 19 stycznia 1927 r. o udzielaniu instytucjom upoważnień do wykonywania parcelacji nieruchomości ziemskich, oraz o nadzorze i o zasadach postępowania tych instytucyj.

Na podstawie punktu f) ust. B art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform

Rolnych i organizacji urzędów i komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706), art. 62 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) i art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 19 stycznia 1927 r. o udzielaniu instytucjom upoważnień do wykonywania parcelacji nieruchomości ziemskich, oraz o nadzorze i o zasadach postępowania tych instytucyj (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 229) ze zmianą wprowadzoną § 4 rozporządzenia z dnia 17 września 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 686) czyni się następujące zmiany:

1) w cz. 1 § 5 wyrazy: „prezesów okręgowych urzędów ziemskich" zastępuje się wyrazami: „powiatowych urzędów ziemskich", w cz. 3 tegoż paragrafu wyrazy: „prezes okręgowego urzędu ziemskiego" zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski"; w cz. 4 tegoż paragrafu wyrazy: „Prezes okręgowego urzędu ziemskiego" zastępuje się wyrazami: „Powiatowy urząd ziemski";

2) w cz. 2 § 6 wyrazy: „prezes okręgowego urzędu ziemskiego" zastępuje się wyrazami: „powiatowy urząd ziemski"; skreśla się wyrazy: „przyczem dotyczące tego zatwierdzenia orzeczenia prezesa okręgowego urzędu ziemskiego są ostateczne", w cz. 3 tegoż paragrafu wyrazy: „prezesowi okręgowego urzędu ziemskiego" zastępuje się wyrazami: „powiatowemu urzędowi ziemskiemu";

3) w cz. 2 § 7 skreśla się zdanie drugie i trzecie; w cz. 3 tegoż paragrafu wyrazy: „prezes okręgowego urzędu ziemskiego" zastępuje się wyrazami: „właściwy urząd ziemski".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 796).

17.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 30 września 1932 r.

w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 3 sierpnia 1927 r. do ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami.

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 3 sierpnia 1927 r. do ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 668) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Ministra Rolnictwa z dnia 16 kwietnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 283) wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 § 2 dodaje się drugie zdanie następującej treści: „Obszar działania komisji określa wojewoda".

2) w § 13 skreśla się w ust. 2 punkt c) oraz w ust. 3 punkt b); punkty c), d) ust. 3 otrzymują numerację b), c).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 753).

18.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 1 października 1932 r.

o utworzeniu niezależnego administracyjnie od nadleśnictwa Zarządu Tartaku Państwowego w Bolechowie.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 119, poz. 1079), w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 661) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się niezależny administracyjnie od nadleśnictwa „Zarząd Tartaku Państwowego w Bolechowie", z siedzibą w Bolechowie w pow. dolińskim, woj. stanisławowskiem.

§ 2.

Na czele Zarządu Tartaku Państwowego w Bolechowie stoi zarządca (zawiadowca), podległy Dyrekcji Lasów Państwowych we Lwowie.

§ 3.

Do czasu wydania specjalnych przepisów i instrukcyj dla zarządów tartaków państwowych do Zarządu Tartaku Państwowego w Bolechowie, stosuje się analogicznie, z uwzględnieniem odrębnego charakteru przedsiębiorstwa, przepisy i instrukcje, wydane dla nadleśnictw.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(„Monitor Polski" Nr. 232, poz. 261).

19.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 1 października 1932 r

o utworzeniu niezależnego administracyjnie od nadleśnictwa Zarządu Tartaku Państwowego w Delatynie.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 119, poz. 1079), w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 661) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się niezależny administracyjnie od nadleśnictwa „Zarząd Tartaku Państwowego w Delatynie", z siedzibą w Delatynie, w pow. nadwórniańskim, woj. stanisławowskiem.

§ 2.

Na czele Zarządu Tartaku Państwowego w Delatynie stoi zarządca (zawiadowca), podległy Dyrekcji Lasów Państwowych we Lwowie.

§ 3.

Do czasu wydania specjalnych przepisów i instrukcyj dla zarządów tartaków państwowych do Zarządu Tartaku Państwowego w Delatynie stosuje się analogicznie, z uwzględnieniem odrębnego charakteru przedsiębiorstwa, przepisy i instrukcje, wydane dla nadleśnictw.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(„Monitor Polski" Nr. 232, poz. 262).

20.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 1 października 1932 r.

o utworzeniu niezależnego administracyjnie od nadleśnictwa Zarządu Tartaku Państwowego w Kielcach.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 119, poz. 1079), w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 661) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się niezależny administracyjnie od nadleśnictwa „Zarząd Tartaku Państwowego w Kielcach", z siedzibą w Kielcach.

§ 2.

Na czele Zarządu Tartaku Państwowego w Kielcach stoi zarządca (zawiadowca), podległy Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu.

§ 3.

Do czasu wydania specjalnych przepisów i instrukcyj dla zarządów tartaków państwowych do Zarządu Tartaku Państwowego w Kielcach, stosuje się analogicznie, z uwzględnieniem odrębnego charakteru przedsiębiorstwa, przepisy i instrukcje, wydane dla nadleśnictw.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*

(„Monitor Polski" Nr. 232, poz. 263).

21

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 17 października 1932 r.

w sprawie ustalenia okręgów hodowlanych.

Na podstawie art. art. 1 i 13 ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868) zarządzam co następuje:

§ 1. Niżej wymienione powiaty i gminy, niezaliczone w rozporządzeniach Ministra Rolnictwa z dnia 1 września 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 736), z dnia 19 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 99), z dnia 14 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 100) oraz z dnia 16 czerwca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 489) do okręgów hodowlanych zalicza się do tych okręgów w sposób wskazany w §§ 2 i 3 rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Do okręgu hodowlanego bydła nizinnego czarno-białego zalicza się:

w województwie lubelskiem

powiat węgrowski
oraz w powiecie lubartowskim
gminy: Ludwin, Łęczna, Niemce i Spiczyn,
w powiecie lubelskim
gminy: Bełżyce, Brzeziny, Bychawa, Jastków, Jaszczów, Konopnica, Mełgiew, Niedrzwica, Piaski, Piotrowice, Wólka, Zemborzyce,
w powiecie łukowskim

gminy: Dąbie, Gułów, Jarczew, Mysłów, Prawda, Radoryż, Serokomla, Stanin, Stoczek, Tuchowicz
w powiecie puławskim

gminy: Garbów i Nałęczów,
w powiecie siedleckim

gminy: Czuryły, Domanice, Królowa Niwa, Krześlin, Mordy, Niwiski, Siedlce, Skórzec, Skupie, Stara Wieś, Stok Ruski, Wiszniów, Wodynie, Zbuczyn, Żeliszew.

§ 3. Do okręgu hodowlanego bydła jednomaścistego polskiego (w odmianach od czerwonej do myszatej) zalicza się:

w województwie lubelskiem

w powiecie lubartowskim

gminy: Chudowola, Czemierniki, Firlej, Kamionka, Lubartów, Luszawa, Łuck, Rudno, Samoklęski, Syrniki, Tarło, Wielkie,
w powiecie lubelskim

gminy: Chodel, Krzczonów, Piotrków i Wojciechów,
w powiecie łukowskim

gminy: Białobrzegi, Celiny, Gołąbki, Kock, Łuków, Łuków miasto, Łysobyki, Trzebieszów, Ulan, Wojcieszków,
w powiecie puławskim

gminy: Celejów, Godów, Gołąb, Irena, Kamień, Karczmiska, Kazimierz, Końskowola, Kurów, Markuszów, Opole, Puławy, Puławy miasto, Rybitwy, Szczekarków, Wąwolnica, Wola Czołnowska, Żyrzyn,
w powiecie siedleckim

gminy: Przesmyki i Tarków.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 831).

22.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 22 października 1932 r.

o zmianie rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 września 1928 r. w sprawie ustalenia cech, jakie pod względem indywidualnym i rasowym winny posiadać buhaje, uznane za odpowiednie do celów hodowlanych, oraz ustalenia okręgów hodowlanych.

Na podstawie art. art. 1 i 13 ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868) zarządzam co następuje:

§ 1. Do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 września 1928 r. w sprawie ustalenia cech, jakie pod względem indywidualnym i rasowym winny posiadać buhaje, uznane za odpowiednie do celów hodowlanych, oraz ustalenia okręgów hodowlanych (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 736) wprowadza się następujące zmiany:

1) W § 4 skreśla się wyrazy: „w województwie stanisławowskiem w powiecie rohatyńskim gminy: Babuchów, Bieńkowce, Czercze, Cześniki, Danilcze, Dehowa, Doliniany, Dubryniów,, Dziczki, Firlejów, Fraga, Honoratówka, Hrehorów, Jahłusz, Jawcze, Kleszczówna, Knihynicze, Koniuszki, Kutce, Lipica Górna, Lubsza, Łopuszna, Łuczyńce, Mełna, Obelnica, Oskrzesińce, Perenówka, Podborze, Podgrodzie, Podkamień, Podwinie Pomonięta, Potok, Psary, Puków, Putiatyńce, Rohatyn, Ruda, Stratyn Miasto, Stratyn Wieś, Ujazd, Wasiuczyn, Wierzbołowce, Wyspa, Zagórze Knihynickie, Zalipie, Załanów, Załuże i Żołczów".

2) W § 5 skreśla się wyrazy: „oraz w powiecie rohatyńskim gminy: Bolszowce, Bouszów, Bukaczowce, Bursztyn, Bybło, Chochoniów, Czachrów, Czerniów, Demeszkowce, Demianów, Dryszczów, Dytiatyn, Hanowce, Herbutów, Jabłonów, Jezierzany, Junaszków, Kołokolin, Konkolniki, Korolówka, Korostowice, Kozara, Kunaszów, Kunicze, Kuropatniki, Lipica Dolna, Ludwikówka, Łukowiec Wiszniowski, Łukowiec Żurowski, Martynów Nowy, Martynów Stary, Nastaszczyn, Niemszyn, Podmichałowce, Podszumlańce, Popławniki, Poświerz, Ruzdwiany, Sarnki Dolne, Sarnki Górne, Sarnki Średnie, Skomorochy Nowe, Skomorochy Stare, Słobódka Bukaczowiecka, Sło-

bodka Bołszowiecka, Słobódka Konkolnicka, Stasiowa Wola, Świstelniki, Tenetniki, Wiszniów, Zagórze Konkolnickie, Żelibory, Żurawienko i Żurów".

3) W § 5 dodaje się po wyrazie „peczeniżyński" wyraz „rohatyński".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz.*

(Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 846).

23.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 27 października 1932 r.

o ochronie ryb i raków na wodach otwartych.

Na podstawie art. 54 ustawy z dnia 7 marca 1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 357) zarządzam co następuje:

I. OCHRONA RYB.

1. Wymiary ochronne.

§ 1. Ustanawia się następujące wymiary ochronne oznaczające długość ryby od początku głowy do końca najdłuższego promienia płetwy ogonowej, dla

jesiotra (Acipenser sturio L.)	100	cm
czeczugi (Acipenser ruthenus L.)	40	"
łososia (Salmo salar L.) troci (Salmo trutta L.)	35	"
pstrąga strumieniowego (Salmo fario L.)	25	"
pstrąga źródlanego (Salmo fontinalis Mitch.)	25	"
głowacicy (Hucho hucho L.)	40	"
lipienia (Thymallus thymallus L.)	28	"
siei (Coregonus lavaretus L.)	40	"
sielawy (Coregonus albula L.)	18	"
sandacza (Lucioperca lucioperca L.)	35	"
szczupaka (Esox lucius L.)	28	"
leszcza (Abramis brama L.)	25	"
cyrty (Vimba vimba L.)	20	"
brzany (Barbus barbus L.)	25	"
świnki (Chondrostoma nasus L.)	20	"
lina (Tinca tinca L.)	18	"

jazia (Leuciscus idus L.)	20	cm
klenia (Leuciscus cephalus L.)	20	„
wzdręgi (Scardinius erythrophtalmus L.)	15	„
płotki (Rutilus rutilus L.)	15	„
wyrozuba (Rutilus frisii Nordmann)	40	„
węgorza (Anguilla anguilla L.)	35	„

2. Okresy ochrony.

§ 2. Ustanawia się następujące okresy ochrony:

jesiotra	od 1 czerwca do 31 lipca,
łososia i troci	od 1 października do 31 grudnia,
pstrąga strumieniowego	od 15 października do 15 grudnia.
pstrąga źródlanego	od 15 października do 15 grudnia,
głowacicy	od 15 marca do 15 maja
lipienia	od 15 marca do 15 maja,
siei	od 15 października do 31 grudnia,
sielawy	od 15 października do 31 grudnia,

Ustanowiony w ustępie pierwszym okres ochrony łososia i troci nie obejmuje biegu rzeki Wisły, począwszy od ujścia rzeki Sanny pod Zawichostem aż do granicy z w. m. Gdańskiem.

3. Zakazy połowu.

§ 3. Nie wolno dokonywać połowu ryb, które nie osiągnęły ustanowionych dla nich wymiarów ochrony, jak również połowu ryb w ustanowionym dla nich okresie ochrony.

Ryby złowione przypadkiem wbrew postanowieniom powyższym należy, o ile są żywe, wpuścić bezzwłocznie z całą ostrożnością do tej samej wody, w której je złowiono, ryby zaś, które podczas połowu usnęły, wolno spożytkować we własnem gospodarstwie domowem.

4. Wyjątki od zakazów połowu

§ 4. Wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na dokonywanie w jeziorze połowu ryb w ustanowionym dla nich okresie ochrony, jeżeli wskutek szczególnych fizycznych warunków jeziora połów ryb tego gatunku w innym czasie jest utrudniony. Zezwolenie udzielone być winno na oznaczony termin, a ograniczone być może wskazaniem rodzajów narzędzi, sposobów wykonywania połowu oraz miejsc łownych jeziora.

§ 5. Wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na dokonywanie w ściśle określonych terminach połowu ryb w czasie ustanowionych dla nich okresów ochrony, a także na dokonywanie połowu ryb, które nie osiągnęły ustalonych dla nich wymiarów ochronnych, jeżeli okaże się to konieczne ze względu na stan zdrowotny lub zwyrodnienie pogłowia, albo jeżeli nadmierna liczebność osobników pewnego gatunku mogłaby stać się szkodliwa dla rozwoju innego cennego gatunku ryb właściwego dla tej wody.

§ 6. Dla celów naukowych wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na wyłowienie ściśle oznaczonej liczby ryb, które nie osiągnęły ustanowionych dla nich wymiarów ochronnych, lub w okresie ochrony, określając w zezwoleniu miejsce połowu i okres ważności zezwolenia.

§ 7. W celu sztucznego zapłodnienia i wylęgu podatnych temu zabiegowi gatunków ryb wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na wyłowienie ściśle oznaczonej liczby tarlaków w okresie ich ochrony. W zezwoleniu władza oznaczy termin jego ważności oraz obwód rybacki, na który zezwolenie to się rozciąga, a nadto określi ilość zapłodnionej ikry, narybku lub roczniaków, którą korzystający z zewolenia obowiazany jest zarybić ten obwód.

§ 8. W celu zarybienia innych wód lub podchowu ryb w innych wodach wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na połów ryb, które nie osiągnęły ustanowionych dla nich wymiarów ochronnych, określając w zezwoleniu okres jego ważności oraz największą ilość sztuk, która może być złowiona.

5. Ograniczenia czasu trwania połowu, jego sposobu i narzędzi.

§ 9. Zabrania się dokonywania połowu ryb wszelkich gatunków jakiemikolwiek narzędziami w niedziele w czasie od godz. 6 do godziny 20. Zakaz ten nie obejmuje łowienia ryb na wędkę ręczną. Stawne narzędzia połowu jak żaki, skrzydlaki, więcierze, sznury nocne, wędy lub inne narzędzia ruchome, przytwierdzane do brzegów lub dna, można w czasie powyższym pozostawiać w wodzie.

§ 10. Używanie wszelkiego rodzaju narzędzi ruchomych (włoków, niewodów, drygawic - slępów i t. p.), słu-

żących do połowu ryb przez ciągnienie, wleczenie, suwanie po wodzie lub dnie, albo przez spławianie z prądem wody, oraz używanie narzędzi służących do połowu przez nagonkę jest wzbronione w czasie od 15 kwietnia do 31 maja a na obszarze województw: białostockiego, nowogródzkiego i wileńskiego w stosunku do wód otwartych, nie stanowiących granicy tych województw z innemi województwami, w czasie od 1 maja do 15 czerwca.

§ 11. Wielkość oczek wszelkiego rodzaju sieci, używanych do połowu ryb, w stanie mokrym winna wynosić od połowy jednego węzła do połowy węzła najbliższego co najmniej 25 mm, w kutlu zaś sieci ciągnionych co najmniej 20 mm.

12. Wojewódzka władza administracji ogólnej może dla połowu sielaw i stynek zezwolić na używanie przez określony przeciąg czasu sieci o wymiarach oczek mniejszych niż ustalone w § 11, nie mniejszych wszakże niż 15 mm, a w kutlu sieci ciągnionych 9 mm.

§ 13. Na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego, białostockiego, wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego wolno do dnia 31 grudnia 1933 r. sieci o wymiarach oczek ustalonych w § 12 używać do połowu wszystkich gatunków ryb.

§ 14. Wymiary oczek, ustalone w §§ 11 i 12, nie dotyczą sieci, służących do trzebienia chwastu rybnego jak uklei, jazgarzy, cierników i t. p., oraz do zaopatrywania się w ryby, używane na przynętę. Rozmiar tych sieci nie może wszakże przekraczać 20 m długości i 6 m szerokości, a gęstość ich oczek nie może być mniejsza niż 9 mm od węzła do węzła.

§ 15. Stawnemi narzędziami połowu, przytwierdzanemi do brzegów lub dna, nie wolno przegradzać więcej niż połowy szerokości normalnego łożyska wody. W biegu wód płynących i przy ich ujściu do innej wody przegrody z tych narzędzi wolno umieszczać od obu brzegów w odstępie odpowiadającym co najmniej połowie szerokości normalnego łożyska wody. Ograniczenia powyższe nie mają zastosowania do narzędzi zajmujących mniej niż połowę głębokości wody.

§ 16. Głuszenie ryb pod lodem jest wzbronione.

§ 17. W zezwoleniach na wyjątki od zakazów po-

łowu (§§ 4 — 8), wojewódzka władza administracji ogólnej może również dopuszczać wyjątki od ograniczeń czasu trwania połowu, jego sposobu i narzędzi (§§ 9 — 15).

II. OCHRONA RAKÓW.

§ 18. Ustanawia się następujące wymiary ochronne:

dla raka szlachetnego (Potamobius astacus L.) — 9 cm,

a dla raka długoszczypcego (Potamobius leptodactylus Esch.) — 10 cm,

licząc od początku głowy do końca tarczy ogonowej

§ 19. Dokonywanie połowu raków, które nie osiągnęły wymiarów ochronnych, jest wzbronione.

§ 20. Dokonywanie połowu samic raka w czasie od 15 października do 31 lipca, samców zaś w czasie od 15 października do 15 marca jest wzbronione.

§ 21. Raki, złowione przypadkiem wbrew postanowieniom §§ 19 i 20, należy, o ile są żywe, niezwłocznie z całą ostrożnością wpuścić do tej samej wody, w której je złowiono.

§ 22. Łowienie raków przez wyciąganie ich z nor lub przez niszczenie ich kryjówek jest wzbronione.

§ 23. W wodach, w których raki z powodu powolnego wzrostu nie osiągają wymiarów ochronnych (§ 18), wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwolić na łowienie raków o wymiarach mniejszych, nie mniejszych wszakże niż 7 cm.

§ 24. Przepisy zawarte w §§ 5, 6, 7 i 8 mają odpowiednie zastosowanie do raków.

III. ZAKAZY PRZEWOZU, OBROTU I UŻYTKOWANIA RYB I RAKÓW W ZWIĄZKU Z ICH OCHRONĄ.

§ 25. Wzbronione jest przewożenie, przesyłanie, przenoszenie, kupowanie, sprzedawanie, wystawianie na sprzedaż ryb lub raków po upływie 5 dni od rozpoczęcia okresu ochrony (§ 2 i § 20), jak również ryb i raków, które nie osiągnęły ustanowionych wymiarów ochronnych (§ 1 i § 18). Zakaz powyższy nie dotyczy ryb i raków, które zostały złowione bądź przed rozpoczęciem okresu ochrony, bądź z zezwolenia władzy, bądź w wodach zamkniętych, bądź w wodach morskich, bądź też zostały sprowadzone z zagranicy.

§ 26. Beczki, baseny, skrzynie, kosze i inne przedmioty, używane do przewozu i przesyłki ryb i raków,

winny być w sposób wyraźny zaopatrzone w nazwisko i adres wysyłającego.

IV. POSTANOWIENIE KOŃCOWE.

§ 27. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w miesiąc po ogłoszeniu.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*

(D. U. R. P. Nr. 105, poz. 874).

24.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 31 października 1932 r.

o utworzeniu niezależnego administracyjnie od nadleśnictw Zarządu Łąk Państwowych w Czersku.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 1079) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 661) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Do zarządzania znajdującemi się w okręgu Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu łąkami państwowemi, t. zw. „Łąkami Czerskiemi", tworzy się niezależną administracyjnie od nadleśnictw jednostkę organizacyjną szczególną pod nazwą „Zarząd Łąk Państwowych w Czersku" z siedzibą w Czersku, pow. chojnickim, woj. pomorskiem.

§ 2.

Na czele Zarządu Łąk Państwowych w Czersku stoi zarządca, podległy Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

§ 3

Do czasu wydania specjalnych przepisów i instrukcyj do Zarządu Łąk Państwowych w Czersku stosuje się analogicznie, z uwzględnieniem odrębnego charakteru jednostki, przepisy i instrukcje wydane dla nadleśnictw.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*

(Monitor Polski Nr. 258, poz. 293).

25.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH I MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 13 września 1932 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw centralnych i wschodnich.

Na podstawie art. 25 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw centralnych i wschodnich (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 308) zarządza się co następuje:

Do art. 3.

§ 1. Podania o wszczęcie postępowania sądowego wraz z załącznikami (art. 4) wnoszą strony interesowane (właściciel majątku lub nabywcy działek), do okręgowego urzędu ziemskiego za pośrednictwem powiatowego urzędu ziemskiego. Na żądanie okręgowego urzędu ziemskiego strony obowiązane są dostarczyć dokumentów i danych, wymienionych w art. 4 ustawy.

§ 2. Okręgowy urząd ziemski może zażądać od stron interesowanych, żądających wszczęcia postępowania, złożenia zaliczki na wydatki, związane z postępowaniem sądowem i czynnościami przygotowawczemi, oraz na koszty sądowe.

§ 3. Niezwłocznie po otrzymaniu podania sąd na żądanie okręgowego urzędu ziemskiego wyda potwierdzenie odbioru podania. Niezłożenie załączników równocześnie z podaniem nie wstrzymuje wydania tego potwierdzenia.

Do art. 4.

§ 5. Jeżeli właściciel nieruchomości, który oddał nabywcom grunty w posiadanie w drodze parcelacji, nie

jest ujawniony w wykazie hipotecznym lub rejestrze wieczystym, należy prócz wyciągu hipotecznego lub wyciągu z rejestru wieczystego złożyć sądowi dokumenty, stwierdzające przejście własności nieruchomości.

§ 6. Okręgowy urząd ziemski zarządza w razie potrzeby pomiary na gruncie, a to niezależnie od zgody stron interesowanych.

§ 7. W wykazie osób, posiadających na nieruchomości hipoteki lub inne prawa rzeczowe, okręgowy urząd ziemski winien podać miejsce zamieszkania tych osób, ujawnione w aktach hipotecznych lub wieczystych; o ile jednak urząd posiada wiadomości o zmianie miejsca zamieszkania tych osób, winien to w wykazie zaznaczyć.

Do art. 13.

§ 8. Wniosek o dokonanie podziału i segregacji hipotek i innych praw rzeczowych okręgowy urząd ziemski może złożyć sądowi bądź jednocześnie z wniesieniem podania, określonego w art. 3 ustawy, bądź też w toku postępowania sądowego.

§ 9. Projekt podziału i segregacji obciążeń sporządza okręgowy urząd ziemski na podstawie szacunku nierozparcelowanej części nieruchomości, przeprowadzonego przez powiatowy urząd ziemski, w razie potrzeby przy udziale biegłych. Szacunek ten oznaczy wartość nierozparcelowanej części nieruchomości, według cen sprzedażnych działek powstałych z parcelacji.

Do art. 16.

§ 10. Opłata stosunkowa pobierana będzie przez sąd po uprawomocnieniu się decyzji sądu, kończącej postępowanie. Do pozostałych kosztów stosuje się ogólne przepisy.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

(Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 721).

26.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 30 września 1932 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o wzorze statutu spółki rybackiej jeziorowej.

Na podstawie art. 40 ustawy o rybołówstwie z dnia 7 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 357) postanawia się co następuje:

§ 1. Ustala się załączony do niniejszego rozporządzenia wzór statutu spółki rybackiej jeziorowej.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Załącznik do § 1 rozp. Min. Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 30 września 1932 r. (poz. 840)

WZÓR STATUTU SPÓŁKI RYBACKIEJ JEZIOROWEJ,

utworzonej na podstawie art. 39 i 40 ustawy o rybołówstwie z dnia 7 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 357)

Nazwa i charakter spółki.

§ 1.

Spółka rybacka, działająca na podstawie statutu niniejszego, nosi nazwę „Spółka Rybacka Jeziorowa . . . ."

§ 2.

„Spółka rybacka jeziorowa . . . ." jest osobą prawną.

§ 3.

Obwód rybacki własny spółki obejmuje . . . .

Siedziba i skład spółki.

§ 4.

Siedziba spółki jest w . . . .

Członkami spółki są właściciele praw do rybołówstwa na wodach, stanowiących obwód rybacki spółki.

Czas trwania spółki.

§ 5.

Czas trwania spółki jest nieograniczony, z tem jednak zastrzeżeniem, że po upływie 10 lat istnienia spółki może być ona rozwiązana trybem, wskazanych w pkt. 1 § 21 niniejszego statutu.

§ 6.

Zmiana osoby właściciela praw do rybołówstwa na wodach, stanowiących obwód rybacki spółki, nie powoduje rozwiązania spółki.

Cel spółki i sposób użytkowania obwodu rybackiego.

§ 7.

Celem spółki jest zagospodarowanie i użytkowanie obwodu rybackiego spółki.

Spółka może:

a) wykonywać rybołówstwo we własnym zarządzie i pozwoleń na sportowy połów wędką udzielać w ilości, oznaczonej przez wojewódzką władzę administracji ogólnej, przyczem poszczególni członkowie spółki nie mają prawa dokonywać połowów w obwodzie rybackim spółki na własny rachunek, albo

b) całe użytkowanie rybackie wypuścić w dzierżawę osobie innej według własnego wyboru.

Umowa o dzierżawę rybołówstwa w obwodzie rybackim spółki wymaga dla swej ważności zatwierdzenia właściwej dla obwodu rybackiego powiatowej władzy administracji ogólnej.

Podział zysków i strat spółki.

§ 8.

Podział zysków i strat spółki następuje według wartości udziałów.

Wartość udziałów.

§ 9.

Wartość udziałów członków spółki ustalona została we wzajemnem porozumieniu według następującej skali procentowej . . . .

Plan zagospodarowania.

§ 10.

Uwzględniając warunki naturalnej wydajności jeziora, występujące w niem gatunki ryb i użytkowe ich znaczenie, warunki gospodarcze oraz występowanie szkodników ryb, ustala się następujący plan zagospodarowania obwodu rybackiego spółki.

1) Rozmiar corocznego zarybienia poszczególnemi gatunkami ryb wynosi . . . .
2) Następujące obszary wodne, będące miejscem stałego tarła ryb, uznaje się jako tarliska ochronne . . . .;
   na obszarach tych wprowadza się następujące ograniczenia połowu ryb (odnośnie rodzajów, narzędzi, sposobów i okresów połowów) . . . .
   . . . .
3) Spółka utrzymywać będzie sztuczne tarliska w ilości . . . . na następujących miejscach . . . .
4) Wolno łowić poszczególne gatunki ryb w okresach następujących: gatunek . . . .
   w okresie . . . .,
   przyczem te tylko ryby wolno łowić, które w poszczególnych gatunkach osiągnęły wymiary następujące: gatunek . . . . cm . . .
5) Przy połowie ryb wolno używać wyłącznie następujących sposobów i narzędzi . . . .
6) Zwalczanie twardej nadwodnej roślinności w jeziorze odbywać się będzie . . . .;
   całość zarośniętych obrzeży wykaszana będzie w okresach . . . . — letnich.
7) Spółka utrzymywać będzie swym kosztem . . .
   . . . . strażników rybackich.

Tarliska ochronne i granice obwodu rybackiego spółki oznaczone będą tablicami według przepisanego ogólnie wzoru; tablice te będą ustawione i utrzymywanie kosztem spółki.

Zmiany postanowień, zawartych w powyższym planie zagospodarowania, podlegają zatwierdzeniu wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

Rokiem gospodarczym spółki jest okres czasu od dnia 1 kwietnia jednego roku kalendarzowego do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Za wykonywanie planu zagospodarowania odpowiedzialna jest spółka również w przypadku wypuszczenia rybołówstwa w dzierżawę.

Do planu zagospodarowania należy dołączyć osobny operat, obejmujący charakterystykę warunków gospodarczych wraz z planem sytuacyjnym i mapą batymetryczną jeziora; o zwolnienie od tego obowiązku spółka może ubiegać się u wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

Odpowiedzialny zarząd gospodarstwa rybackiego spółki.

§ 11.

W przypadku wykonywania rybołówstwa przez spółkę we własnym zarządzie spółka powierzy odpowiedzialny zarząd gospodarstwa rybackiego jednej osobie, powołując ją trybem, przewidzianym w § 14 niniejszego statutu.

Organa spółki.

§ 12.

Organami spółki są: zebranie członków spółki i zarząd spółki.

§ 13.

Zebranie członków spółki:

1) ustanawia zarząd spółki,
2) sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością zarządu,
3) stanowi o rozwiązaniu spółki.

Pozatem rozstrzyga o wszystkich pozostałych sprawach spółki, o ile nie przekaże ich do zakresu działania zarządu.

§ 14.

Uchwały zebrania członków spółki, z wyjątkiem uchwał o rozwiązaniu spółki (ust. 1 § 21) zapadają zwykłą większością wartości udziałów (§ 9), reprezentowanych przez obecnych na zebraniu.

§ 15.

Zebrania członków spółki odbywają się przynajmniej raz do roku oraz na każde żądanie członków spółki, posiadających co najmniej ⅓ wartości udziałów w spółce.

Zebrania członków spółki zwołuje zarząd, który w razie żądania członków spółki obowiązany jest zwołać je na termin w granicach dwu tygodni od daty otrzymania takiego żądania.

Członkowie mogą brać udział w zebraniu bądź osobiście, bądź przez pełnomocników.

Pełnomocnictwa winny być poświadczone przez zarząd gminy.

Zebranie członków spółki jest prawomocne w obecności takiej liczby członków, którzy posiadają przynajmniej połowę ogólnej wartości udziałów.

Jeżeli zebranie nie dojdzie do skutku w pierwszym terminie z powodu nieobecności odpowiedniej liczby członków, przewidzianej w ustępie poprzednim, należy zwołać je powtórnie na termin w granicach 8 dni.

Zebranie członków spółki, zwołane na termin drugi, jest prawomocne bez względu na ilość członków.

Pierwsze zebranie członków spółki zwołuje i otwiera najstarszy wiekiem członek spółki; zebrania następne otwiera przewodniczący zebrania poprzedniego, a w razie jego nieobecności najstarszy wiekiem członek spółki; po otwarciu zebrania wybiera ono przewodniczącego i sekretarza.

Z przebiegu zebrań członków spółki należy sporządzać protokóły, podpisywane przez przewodniczącego i sekretarza; protokóły te winny być pisane w specjalnej książce i przechowywane.

§ 16.

Do zakresu działania zarządu spółki należy:

1) ogólne kierownictwo sprawami spółki,
2) przedstawicielstwo spółki wobec władz i osób trzecich,
3) prowadzenie księgowości spółki,
4) przygotowywanie wniosków na zebrania członków spółki,
5) przedstawianie zebraniu członków spółki rocznych sprawozdań rachunkowych,
6) zwoływanie zebrań członków spółki,
7) prowadzenie wykazu członków spółki,

§ 17.

Wykaz członków spółki należy prowadzić według następującego wzoru:

Imię i nazwisko	Określenie praw rybołówstwa	Wartość udziału	Uwagi

§ 18.

Zobowiązania spółki podpisują wszyscy członkowie zarządu.

Odpowiedzialność członków spółki i członków zarządu.

§ 19.

Za zobowiązania spółki członkowie jej odpowiadają w stosunku do wartości posiadanych udziałów.

Za szkody zrządzone spółce przez członków zarządu świadomie lub przez niedbalstwo, członkowie zarządu odpowiadają przed spółką solidarnie i całym majątkiem.

§ 20.

W razie wykonywania rybołówstwa przez spółkę we własnym zarządzie, spółka obowiązuje się opłacać na rzecz „Funduszu Ochrony Rybołówstwa" na cele ogólnego zagospodarowania rybackiego wód otwartych i ochrony rybołówstwa od szkód corocznie zgóry kwotę . . . . . . złotych, nie mniej wszakże, aniżeli 15 od 100 czynszu dzierżawnego, jakiby został osiągnięty, gdyby obwód rybacki spółki był wypuszczony w dzierżawę; w razie wypuszczenia obwodu, rybackiego spółki w dzierżawę — opłata ta wynosi 15 od 100 czynszu dzierżawnego.

Rozwiązanie i likwidacja spółki.

§ 21.

Spółka rybacka jeziorowa ulega rozwiązaniu:

1) uchwałą zebrania członków spółki, powziętą większością ¾ wartości udziałów, reprezentowanych przez obecnych na zebraniu przy zachowaniu postanowień § 5;
2) decyzją wojewódzkiej władzy administracji ogól-

nej, wydaną z powodu okoliczności, przewidzianych w art. 38 ustawy o rybołówstwie.

§ 22.

W razie rozwiązania spółki majątek jej podlega podziałowi między członków w stosunku do wartości posiadanych udziałów.

W razie rozwiązania spółki w okresie trwającej dzierżawy obwodu rybackiego spółki, stosunek dzierżawny podlega postanowieniom art. 24ustawy o rybołówstwie. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 40).

27.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 10 października 1932 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o zmianach w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 7 czerwca 1930 r. w sprawie przeznaczenia i parcelacji gruntów, położonych w sferze interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo - fabrycznych.

Na podstawie art. 7 i cz. 3 art. 49 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 7 czerwca 1930 r. w sprawie przeznaczenia i parcelacji gruntów, położonych w sferze interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 430) czyni się następujące zmiany:

1) w cz. 2, 3 i 5 § 9 użyte wyrazy: „okręgowy" zastępuje się wyrazem: „powiatowy", a w cz. 4 i 5 tegoż paragrafu wyraz: „okręgowego" zastępuje się wyrazem: „powiatowego";

2) w § 10 wyraz: „okręgowy" zastępuje się wyrazem: „powiatowy"; wyraz: „wojewódzką" zastępuje się wyrazem: „powiatową", oraz wyraz: „okręgowego" zastępuje się wyrazem: „powiatowego".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

(Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 845).

28.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 22 października 1932 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o wysokości sądowych opłat hipotecznych i stawek wynagrodzenia pisarzy hipotecznych za czynności, związane ze sprzedażą działek przy parcelacji, dokonywanej na mocy ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

Na podstawie art. 89 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) zarządza się co następuje:

§ 1. Sądowe opłaty w postępowaniu hipotecznem i stawki wynagrodzenia pisarzy hipotecznych za czynności związane ze sprzedażą działek przy parcelacji, dokonywanej na mocy ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) obniża się o 50% norm podanych w odpowiednich taksach z tem jednak zastrzeżeniem, że opłata, bądź wynagrodzenie za daną czynność przy parcelacji gruntów państwowych i Państwowego Banku Rolnego nie może przekraczać trzykrotnej najniższej stawki, ustanowionej za tę czynność.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie dziesiątego dnia po ogłoszeniu.

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*

(Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 801).

29.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTZNYCH

z dnia 7 września 1932 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości w sprawie oznaczenia terminów licytacyj majątków nieruchomych.

§ 1. Na podstawie art. 1142 ustawy postępowania cywilnego wyznacza się na lata 1933, 1934 i 1935 do sprze

daży przez licytację majątków nieruchomych następujące terminy:

I. Dla nieruchomości miejskich przez przeciąg miesięcy stycznia, marca, maja, września i listopada.

II. Dla nieruchomości ziemskich przez przeciąg miesięcy lutego, kwietnia, czerwca, października i grudnia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze st. m. Warszawy i województw warszawskiego. łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego, białostockiego, wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

(Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 745).

30.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 12 listopada 1932 r.

o rozwiązaniu rady warszawskiej izby rolniczej.

Na podstawie art. 56 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 385) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o zmianach w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych (Dz. Ust. R. P. Nr. 94, poz. 817). — rozwiązuję radę warszawskiej izby rolniczej.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*

31.

POZA WYŻEJ WYMIENIONEMI UKAZAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA:

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25.IX. 1932 r. o wpisywaniu do ksiąg hipotecznych na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości państwowych, będących w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 714).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23.VIII. 1932 r. o ustanowieniu taryfy celnej przywozowej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 732).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7.X. 1932 r. Prawo o ustroju adwokatury (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 733).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7.X. 1932 r. zmieniające niektóre przepisy prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 734).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7.X. 1932 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 17.II. 1932 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 737).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21.X. 1932 r. o wykonywaniu egzekucji z nieruchomości przez Państwowy Bank Rolny (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 769).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21.X. 1932 r. zmieniające niektóre przepisy ustawy z dnia 18.III. 1932 roku o dobrach skonfiskowanych przez b. rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 771).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21.X. 1932 r. o amnestji z powodu wprowadzenia z dniem 1.IX. 1932 r. jednolitego polskiego kodeksu karnego i prawa o wykroczeniach (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 782).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X. 1932 r., zmieniające niektóre przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego i przepisów wprowadzających Kodeks Postępowania Cywilnego (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 802).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X. 1932 r. Prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 803).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X. 1932 r. Przepisy wprowadzające prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 804).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X. 1932 r. Przepisy o kosztach sądowych. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 805).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X. 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 806).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X. 1932 r. Prawo o broni, amunicji i materjałach wybuchowych. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 807.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia

27.X. 1932 r. Prawo o stowarzyszeniach. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X. 1932 r. o pierwszeństwie hipotecznem i konwersji zaległości od pożyczek instytucji kredytu długoterminowego. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 810).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X. 1932 r. o uprawnieniach niektórych towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich oraz banków hipotecznych przy przeprowadzaniu egzekucji z nieruchomości. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 812).

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14.XI. 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie opłat w postępowaniu przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnem. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 843).

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3.X. 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie ustalenia terminu przejęcia przez Ministra Skarbu czynności, określonych w art. 10 ustawy z dnia 18.III. 1932 r. o zmianie niektórych przepisów dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 735).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17.X. 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8.XI. 1929 r. o zakładach naukowych i egzaminach szkolnych, wystarczających do osiągnięcia stanowiska urzędniczego w państwowej służbie cywilnej. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 791).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23.IX. 1932 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o ustaleniu opłaty monopolowej oraz ceny sprzedażnej spirytusu do wyrobu galenowych środków leczniczych i specyfików farmaceutycznych dla aptek, szpitali, na cele laboratoryjne, do celów dezynfekcyjnych i do wyrobu alkoholu absolutnego. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 705).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21.IX. 1932 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie uregulowania ceny cukru. (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 709).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 26.IX.

1932 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie zbóż, produktów przemiału i słodu. (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 716).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20.IX. 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie rozporzadzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29.X. 1929 r. o uregulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych mięsa i jego przetworów oraz cegły. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 722).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10.IX. 1932 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11.VII. 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych, wydane co do §§ 24—31, 49—54, 96—116, 130, 131, 132, 180, 325, 326 i 327 w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych; co do §§ 24—31, 48—52, 54, 132, 204, 245—253, 266, 304 i 305; w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 746).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 30.IX. 1932 r. o uldze celnej na jądra pestek egzotycznej odmiany moreli, t. zw. ghejsi, łuszczone. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 797).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 21.X. 1932 r. o dalszem przedłużeniu terminu ważności rozporządzenia z dnia 22.IV. 1932 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie bekonów i szynek. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 824).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 31.X. 1932 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej. (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 838).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 28.X. 1932 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej. (Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 849).

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20.X. 1932 r. o ulgach celnych. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 855).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10.X. 1932 r. wydane: co do §§ 40, 104, 110, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnetrznych; co do §§ 52, 57 — 76, 81 — 83, 98, 99, 102 i 111 w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości; co do §§ 101 — 103 oraz 105 —109 w poro-

czej charakter deklaracji strony, aniżeli orzeczenia w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. w brzmieniu ustawy z dnia 25 marca 1926 r. (poz. 400 Dz. Ust.), z uwagi na przepis art. 3 pkt. a) tej ustawy, wyłączył powyższe sprawy z pod orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego".

To też w świetle powyższych wywodów, zgodnie z zasadą wypowiedzianą w wyroku Trybunału z dnia 2 lutego 1932 r. L. Rej. 1986/29, należy uznać, że zamieszczony w art. 27 rozporządzenia wykonawczego z dnia 9 stycznia 1928 r. (poz. 167 Dz. Ust.) do powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, przepis, iż orzeczenie wojewody można w terminie ustawowym zaskarżyć do Najwyższego Trybunału Administracyjnego lub wystąpić z powództwem do właściwego sądu w terminie 1 miesiąca od daty doręczenia orzeczenia, o ile dopuszcza możność zaskarżenia decyzji wojewody w przedmiocie omawianym do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, przedstawia się jako sprzeczny z postanowieniami cytowanego wyżej art. 89 ustęp 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r., a jako taki nie może mieć w tej mierze mocy obowiązującej.

Z powyższego wynika:

a) że skargi na orzeczenia wojewody w sprawie odszkodowań lub zapomóg w myśl podanych wyżej przepisów nie podlegają orzecznictwu Najwyższego Trybunału Administracyjnego,

b) że stronie niezadowolonej z odmowy decyzji wojewody w sprawie odszkodowań, względnie zapomóg za zabite i padłe zwierzęta, przysługuje jedynie prawo wytoczenia powództwa przed właściwym sądem o odszkodowanie lub zapomogę.

c) że władze wojewódzkie, pouczając strony o możności zaskarżenia decyzji wojewody do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, naruszają formy postępowania administracyjnego, powodując nieważność decyzji.

W związku z powyższem Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych komunikuje, że w najbliższym czasie wydane zostanie rozporządzenie, zmieniające § 27 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 167) — zgodnie z powyższemi wyjaśnieniami Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Do czasu wydania tegoż rozporządzenia Minister-

stwo Rolnictwa i Reform Rolnych prosi Pana Wojewodę o wydanie zarządzenia, aby w orzeczeniach w sprawie odszkodowań i zapomóg odnośnie do środków prawnych, przysługujących stronom, podane było jedynie o możności wytoczenia powództwa przed właściwym sądem bez wymienienia Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Dyrektor Departamentu
p. o. Głównego Inspektora Weterynarji:

(—) Dr. *Markowski.*

Otrzymują: wszyscy pp. Wojewodowie i p. Komisarz Rządu m. st. Warszawy.

44.

NADANIA I COFNIĘCIA PROKUR
w Państwowym Banku Rolnym:

Na zasadzie § 81 ust. 3 statutu Państwowego Banku Rolnego (D. U. R. P. Nr. 76, poz. 610 z roku 1931) podaje się poniżej zmiany w składzie prokurentów P. B. R.

I. Prokury nadane:

Instytucja Centralna.

1) **Szymański Zdzisław** — za Wydział Likwidacyjny I. C. od dnia 17 listopada 1932 r.

2) **Gąssowski Zygmunt** — za Wydział Likwidacyjny I. C. od dnia 17 listopada 1932 r.

3) **Lehman Gerard** — za Sekretarjat Generalny P. B. R. od dnia 17 listopada 1932 r.

Oddział w Poznaniu:

4) **Dworakowski Bolesław** — za Wydział Inwentaryzacji Rent od dnia 9 listopada 1932 r.

II. Prokury cofnięte względnie wygasłe:
Instytucja Centralna:

5) **Czarniecki Bronisław** — ogólna za Bank z dnia 31 października 1932 r. (wygasła).

6) **Sierzputowski Florjan** — za Wydział Likwidacyjny I. C. z dniem 31 października 1932 r. (wygasła).

Oddział Główny P. B. R.:

7) **Czarnecki Stefan** — za Wydział Bankowy Oddziału Głównego z dniem 31 maja 1932 roku (wygasła).

Oddział w Grudziądzu:

8) **Żebrowski Antoni** — za Oddział z dniem 27 października 1932 r. (cofnięta).

Agentura P. B. R. w Gdyni:

9) **Rajtar Ludwik** — ogólna za Agenturę z dniem 27 października 1932 r. (cofnięta).

10) **Nowiński Aleksander**—ogólna za Agenturę z dn. 27 października 1932 r. (cofnięta).

11) **Bielejewski Wacław** — za Wydział Kredytu Krótkoterminowego Agentury — z dn. 27 października 1932 r. (cofnięta).

45.

NOMINACJE W PAŃSTWOWYM BANKU ROLNYM.

Na zasadzie § 78 ust. 3 statutu Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 610 z r. 1931) podaje się poniżej zmiany w składzie osobowym Dyrekcji P. B. R.

1) **Radwan Józef** powołany został z dniem 1 listopada 1932 r. na stanowisko Dyrektora Instytucji Centralnej Państwowego Banku Rolnego.

2) Dotychczasowy Dyrektor Oddziału Lwowskiego P. B. R. **Piotr Berdecki** powołany został z dniem 1 listopada 1932 r. na stanowisko Dyrektora Instytucji Centralnej Państwowego Banku Rolnego.

Dział nieurzędowy.

46.

Rolnictwo polskie ponosi każdego roku dotkliwe straty, powodowane przez rozmaite choroby i szkodniki roślin uprawnych. Według obliczeń fachowców, straty te sięgają przeciętnie około 30% normalnych plonów, a w niektórych wypadkach, w odniesieniu do poszczególnych upraw, przekraczają znacznie wymienioną liczbę. Jako przykład tego może służyć chociażby tegoroczna klęska rdzy źdźbłowej na pszenicy, która, według dotych-

czasowej oceny w południowych województwach, obniżyła plon pszenicy blisko o 60% w stosunku do normalnych zbiorów z lat poprzednich.

W roku bieżącym dało się zaobserwować szczególnie silne wystąpienie szeregu groźniejszych chorób i szkodników roślin. Poza wspomnianą wyżej klęską rdzy notowano również większe nasilenie niektórych chorób grzybkowych, a w szczególności zgorzeli podstawy źdźbła u zbóż ozimych, która w znacznym stopniu przyczyniła się do tegorocznego nieurodzaju pszenicy. Zboża jare ucierpiały, zwłaszcza w województwach zachodnich, od helmintosporiozy (brunatnienie i zamieranie młodych liści). Pozatem pasożytowały również na zbożach bardziej pospolite grzybki, jak śnieć, sporysz i głownie. Na roślinach okopowych wystąpiły silniej, niż w latach poprzednich, chwościk burakowy i zaraza ziemniaczana. W wyniku tegorocznych lustracyj upraw ziemniaczanych, wykryto szereg nowych ognisk raka ziemniaczanego w woj. zachodnich, gdzie choroba ta występuje od kilku lat i jest zwalczana na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 3 sierpnia 1932 r.

W sadach źle pielęgnowanych, gdzie drzewa nie były opryskiwane cieczami grzybobójczemi, stwierdzono znaczne porażenie owoców ziarnkowych przez czarny grzybek. Zaobserwowano także gnicie owoców na drzewach w okresie dojrzewania, powodwane przez grzybki pasożytnicze. Na krzewach jagodowych i ozdobnych występowały w większym, niż zwykle, stopniu rdze i mączniaki.

Lekka zima i stokunkowo suche lato sprzyjały również rozwojowi szkodników pochodzenia zwierzęcego, które poczyniły wielkie spustoszenia zwłaszcza w sadach i warzywnikach. Masowo wystąpiły w różnych okolicach kraju takie szkodniki drzew owocowych, jak: kuprówka, rudnica, brudnica nieparka, niestręp głogowiec, wznosik doparek, prządka pierścienica i zwójkówki-owocówki. Szkody wyrządzone przez powyższe szkodniki w sadach są bardzo znaczne. Niektóre z tych szkodników zaś, przez zniszczenie na drzewach zawiązków, spowodują także obniżenie plonu owoców w roku następnym.

Niektóre warzywa ucierpiały bardzo od śnietki cebulanki, śmietki kapuścianej i bielinka kapustnika. Rzepaki były silnie atakowane przez słodyszka rzepakowego i w wielu wypadkach wskutek tego musiały być przy-

orane. Duże szkody na polach, w warzywnikach i szkółkach drzew poczyniły pędraki chrabąszcza. Istnieje obawa, że ostatnio rozszerza się w województwach zachodnich mszyca krwista, groźny szkodnik sadów jabłoniowych, obowiązek tępienia której jest ustanowiony rozporządzeniem Ministra Rolnictwa z dn. 8 sierpnia 1928 r.

Ze szkodników spichrzowych szerzy się coraz bardziej wołak zbożowy, który w ostatnich czasach poważnie zagraża przechowywanym w spichrzach i magazynach zapasom zboża.

Naogół straty powodowane przez choroby i szkodniki roślin uprawnych — o ile nie przyjmują rozmiarów klęskowych — uchodzą zazwyczaj uwagi większości rolników mimo, iż obniżają one w dużym stopniu dochodowość gospodarstw, a w sumie przynoszą poważny uszczerbek gospodarce krajowej.

Walkę z większością chorób i szkodników roślin można prowadzić skutecznie przy pomocy odpowiedniej uprawy, doboru odmian, pielęgnacji kultur uprawnych oraz rozmaitych środków grzybo- i owadobójczych. Wielu jednak rolników nie posiada niezbędnych w tym zakresie wiadomości i dlatego też, zarówno w interesie własnym, jak i całego kraju, winni korzystać w jaknajwiększym stopniu z pomocy zakładów ochrony roślin, które udzielają bezpłatnie wszelkich wskazówek i porad fachowych.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych przypomina, iż dla terenów poszczególnych województw, właściwemi zakładami dla ochrony roślin są następujące:

dla województwa lubelskiego — Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego — Wydział Ochrony Roślin w Puławach;

dla województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego — Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego — Stacja Botaniczno-Rolnicza we Lwowie, ul. Zyblikiewicza 40;

dla województwa pomorskiego — Pomorska Izba Rolnicza w Toruniu, ul. Sienkiewicza 10;

dla województwa poznańskiego — Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 17;

dla województw: białostockiego, łódzkiego, warszawskiego i poleskiego — Stacja Ochrony Roślin Towarzystwa Ogrodniczego Warszawskiego w Warszawie, ul. Bagatela 3, oraz oddział Stacji w Łodzi, ul. Zagajnikowa 38;

dla województw wileńskiego i nowogródzkiego — Stacja Ochrony Roślin Wojewódzkiego Tow. Organizacyj i Kółek Rolniczych w Wilnie, Objazdowa 2;

dla województwa kieleckiego i krakowskiego — Stacja Ochrony Roślin Małopolskiego Tow. Rolniczego w Krakowie, Al. Mickiewicza 21;

dla województwa wołyńskiego — Wołyńska Stacja Ochrony Roślin w Łucku, Mickiewicza 3;

dla województwa śląskiego — Śląska Stacja Ochrony Roślin w Cieszynie.

W razie silniejszego wystąpienia szkodnika lub choroby roślin uprawnych, zainteresowani rolnicy winni zwracać się o poradę do właściwej stacji ochrony roślin. Dla ułatwienia rozpoznania szkodnika lub choroby, należy koniecznie dostarczyć stacji próbek uszkodzonej lub schorzałej rośliny. W wypadkach, gdy poczynione przez rolników spostrzeżenia wzbudzają podejrzenie pojawienia się raka ziemniaczanego, należy niezwłocznie zawiadomić o tem zarząd właściwej gminy.

47.

Uchwalony na ostatniem posiedzeniu Rady Ministrów projekt nowelizacji rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o zagospodarowaniu lasów, nie stanowiących własności państwowej, idzie w kierunku zliberalizowania przepisów zbyt uciążliwych, krępujących inicjatywę gospodarczą właścicieli lasów. Podczas gdy dotąd wszystkie lasy musiały być zagospodarowane według zatwierdzonych programów lub planów gospodarczych, obecnie lasy poniżej 30 ha, a w województwach wschodnich poniżej 50 ha, będą mogły być eksploatowane bez takich programów lub planów, z tem jednakże zastrzeżeniem, że wyręby przekraczające 1 hektar rocznie będą musiały być zgłaszane w starostwie, które w ciągu 2 miesięcy ma prawo ich zabronić. Wobec tego tylko lasy większe niż 30 lub 50 ha będą wymagały programu lub planu. Dla uniknięcia zbyt rygorystycznych przepisów zatwierdzenia planów, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może upoważnić Izby Rolnicze do sporządzania planów, które wtedy nie wymagają zatwierdzenia władzy. Uprawnienia właścicieli do wykonywania wyrębu bez planów rozszerzone zostały na czyszczenie oraz wyrąb drewna opałowego i porządkowego w granicach nie-

zbędnych potrzeb. Umożliwienie właścicielom zmiany kolejności cięć, ustalane dotąd przy zatwierdzaniu planów na całe 10-lecie z góry, daje możność szybkiego dostosowania się do konjunktury na rynku drzewnym. Upoważnienie władzy do udzielania w wyjątkowych wypadkach zezwoleń na wyrąb w lasach nie posiadających planu ma na celu umożliwienie zaspakajania nagłych potrzeb właścicieli, wynikłych naprzykład wskutek pożaru budynków gospodarczych i t. p. Wreszcie ze względu na przepisy, iż lasy mniejsze niż 30 do 50 ha mogą być użytkowane bez planu, dzielenie lasu (parcelacja bez zmiany rodzaju użytkowania) uzależnione jest od zezwolenia wojewody, jeśli poszczególne działki mają być mniejsze, niż 30 względnie 50 ha.

48.

W dążeniu do przyniesienia ulgi dłużnikom rentowym w okresie kryzysu, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1930 r. i z dnia 27 kwietnia 1932 r. unormowały stosowanie ulg przy spłacie zaległych do dnia 31.XII. 1931 r. rat pożyczek amortyzacyjnych i rent b. komisji kolonizacyjnej i b. banków rentowych, polegających na odroczeniu zaległości względnie na rozłożeniu ich na raty, przewidując ponadto w wypadku wyjątkowego położenia dłużnika, częściowe odroczenie rat bieżących, płatnych w latach 1932 — 1933. Na podstawie tych rozporządzeń Państwowy Bank Rolny, upoważniony przez Ministra Reform Rolnych do stosowania wspomnianych ulg, wydał dn. 2 maja 1932 r. komunikat dla dłużników rentowych, wyjaśniający zasady i warunki udzielania ulg i rozesłał druki odpowiednich podań według ustalonego wzoru. Pewne czynniki, dążąc do opanowania ogółu osadników rentowych w nieprzebierających środkach agitacji, wykorzystały redakcję wzoru podania o udzielenie ulg, a mianowicie brzmienie jego ustępu, mówiącego o uznaniu przez dłużnika zaległości ustalonych przez Państwowy Bank Rolny według swych ksiąg za bezsporny dług wobec Skarbu Państwa, wmawiając w ogół dłużników rentowych, że zwrot ten umieszczono we wzorze podania umyślnie w tym celu, aby uniemożliwić dłużnikom rentowym uzyskanie zniżki waloryzacji długów rentowych. Stwierdzając brak podstaw dla żądania dalszej generalnej zniżki miary przerachowania należności rentowych, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych wyjaśnia, że omawiany zwrot wzoru po-

dania o uznaniu zaległości, ustalonych przez Państwowy Bank Rolny za dług bezsporny, użyty został zgodnie z przyjętemi w tych wypadkach zwyczajami, a bynajmniej nie w celu, jaki mu się przypisuje w nieodpowiedzialnej agitacji pewnych czynników, gdyż zwrot ten nie pozbawia dłużników rentowych możności występowania na drogę sądową indywidualnie z żądaniem obniżenia ustalonej miary przerachowania w wypadkach, gdy z ważnych powodów zachodzi potrzeba obniżenia tej miary. Aby jednak uchronić dłużników rentowych przed skutkami wprowadzającej ich w błąd szkodliwej agitacji oraz umożliwić im korzystanie z ulg, w nowej redakcji podania o udzieleníe ulg opuszczono wyrażenie, budzące wspomniane wątpliwości, równocześnie zaś termin prekluzyjny dla składania podań przedłużono do dnia 1 stycznia 1933 roku.

Wyjaśniając powyższe motywy i rodzaj zmiany wspomnianej we wzorze podania, podkreśla się, iż skutki prawne zobowiązania dłużnika zawarte w podaniu w niczem nie uległy zmianie i jeżeli chodzi o zaznaczone wyżej dążenie do obniżenia waloryzacji należności rentowych — w tej samej sytuacji znajduja się dłużnicy. którzy złożyli podania w poprzedniej redakcji, co i ci, którzy je złożą według obecnie zmienionego wzoru.

49.

W dniu 24 października r. b. miała miejsce w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych konferencja z udziałem przedstawicieli zainteresowanych Ministerstw, oraz czynników przemysłowych i rolniczych w sprawie obrotu wełną pochodzenia krajowego. Wobec trudności, związanych z utworzeniem obecnie specjalnej centrali obrotu wełną, postanowiono z uwagi na dodatnie wyniki dotychczasowej próbnej współpracy w tym zakresie z Miedzynarodowemi Targami w Poznaniu powierzyć nadal Targom tym sprawy obrotu wełną i organizację związanych z tem jarmarków. W związku z powyższem, ustalony został skład stałej komisji przy Targach dla spraw obrotu wełną i zasady, na których obrót wełną przez Targi będzie dokonywany. Równocześnie uznano za wskazane przyznać od 1 stycznia 1933 r. Targom prawo wystawiania zaświadczeń o krajowem pochodzeniu wełny, do czego dotychczas upoważnione były Izby, organizacje rolnicze i związki hodowlane.

50.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych rozwiązał Radę Izby Rolniczej w Warszawie i zamianował jej komisarzem p. inż. J. Rudnickiego, dyrektora Centralnego Towarzystwa Organizacyj i Kółek Rolniczych.

51.

W dn. 28 z. m. w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych odbyła się pod przewodnictwem dyrektora Departamentu Produkcji Rolnej i Weterynarji konferencja naczelników wojewódzkich wydziałów rolnych oraz wojewódzkich inspektorów rybackich w sprawie wykonania ustawy z dn. 7.III. 1932 r. o rybołówstwie. Na konferencji omawiane były wydane przez P. Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych rozporządzenia i zarządzenia w sprawie tworzenia obwodów rybackich na wodach otwartych, rybackich spółek jeziorowych oraz ogłoszone w Nr. 105 Dz. U. R. P. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych o ochronie ryb i raków. W związku z wydanemi rozporządzeniami ma być przeprowadzony do dn. 1.V. 1933 r. podział głównego biegu Wisły na obwody rybackie.

52.

Ukazał się Nr. 22 „Rolnika Ekonomisty" — organ Związku Organizacyj Rolniczych R. P., zawierający artykuły pp.: Włodzimierza Wakara — „Zadania polityki komunikacyjnej", Stanisława Miklaszewskiego — „Ciężary samorządu", Romana Milli'ego — „Dekrety rolnicze kanclerza v. Pappena". W dalszym ciągu numeru znajdujemy dział oficjalny, następnie „Przegląd rynków" omawiający produkcję zbożową i rynki zbożowe, rynki zwierzęce, jajczarskie, drzewne i lniarskie. Następnie numer obejmuje kronikę krajową, zagraniczną i statystykę.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata roczna „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych" wynosi w Warszawie **zł. 12,** na prowincji— **zł. 16.** Należność wpłaca się za cały rok zgóry do miejscowej Kasy Skarbowej, na budżet przychodowy Ministerstwa Reform Rolnych, Dział I § 7, bądź też za pośrednictwem P. K. O. na conto czekowe Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu Nr. 30400 lub do Banku Polskiego na rachunek żyrowy Centralnej Księgowości M-a Skarbu, z podaniem na odcinku uwagi, że wpłata dotyczy **Dz. I § 7 budżetu Ministerstwa Reform Rolnych.**

O wpłacie należy zawiadomić Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych ul. Senatorska 15

WYDAWNICTWA MIN. ROL. I REF. ROL.

1	**Królikowski St., inż.** The agriculture in Poland, str. 78	3.50
2.	**Kaliński E.,** Spis lekarzy weterynaryjnych Rzpl. Pol., str. 95	0.30
3.	**Moszczeński St., Prof.** Podstawy organizacji gospodarstw wiejskich, tom I (metody statystyczne), str. 320	6.—
4	**Moczarski Z., Prof.** Hodowla zwierząt. Skrócony podręcznik, str. 570	6.50
5	Les Forets en Pologne, str. 75	3.—
6.	Instrukcja do zbierania materjałów w celu ułożenia tablic zamożności drzewostanów, str. 52	0.40
7.	Instrukcja techniczna dla państwowych stadnin koni i źrebięciarni, str. 48	1.20
8.	Rocznik Państwowej Rady Rolniczej, tom I, str. 153	11.50
9.	**Dr. Rose Adam,** Le probléme agraire en Pologne, str. 57	2.50
10.	**Podhorski B.,** Osady wojskowe na terenie Szubkowa na Wołyniu oraz przyległe cywilne, str. 152	3.60
11	**Sukiennicki W.,** Sprawa sukcesji przez Polskę uprawnień rentowych państwa pruskiego wynikłych z jego akcji kolonizacji na wschodzie, str. 390	8.25
12.	**Stempowski St.,** Materjały do bibljografji polityki agrarnej, zeszyt I str. 60, zeszyt II str. 72, po	2.75

Nr. Nr. 1—8. Skład główny w Księgarni Rolniczej, Mazowiecka 10

Nr. Nr. 9—12. Skład główny w Księgarni Gebethnera i Wolffa Zgoda 12.

Drukarnia Państwowa Nr. 62500. 2 000.